

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.903.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravlništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Vprašanje Podonavja.

Gospodarski položaj posameznih držav v Evropi postaja slabši od meseca do meseca. Početkom tega meseca je finančni odbor Zveze narodov izdal poročilo o gospodarskem in finančnem položaju Avstrije, Madžarske, Bolgarije in Grčije. Poročilo so sestavili strokovnjaki, ki so jih poslale francoska, angleška, ameriška, nemška, nizozemska, japonska in čehoslovaška vlada. V poročilu se ugotavlja, da je Madžarska pred finančnim propadom, ker ne more več plačati obresti za zunanje dolgove. Isti je položaj Avstrije, ista usoda sedaj preti Bolgariji in Grčiji. Če je nekdanja kakšna država prišla v položaj, da ni mogla več plačevati svojih obveznosti za dolgove, najete v inozemstvu, se je tak položaj označil z besedo: bankrot. Dandanašnji se takšno stanje imenuje z milejšo besedo: moratorij, to je, odlog plačila obveznosti.

Spričo takšne situacije (položaja) so tisti finančni krogi, ki so tem državam, zlasti pa Avstriji in Madžarski dali posojila, postali nervozni. Začeli so se bati za svoja posojila, ki so sedaj postala »mrtva«. To vprašanje postavljajo zlasti londonske banke, ki imajo svoj denar naložen v obdonavskih državah. Izjavljajo, da jim preti polom, ako ne pridejo do svojega denarja. V tem je tudi eden izmed razlogov, zakaj se sedanja vlada Anglije zadnji čas tako zanima za Podonavje in za ozdravljenje njegovega gospodarskega stanja. Če se obdonavske države ne bodo gospodarsko ojačile, da bi mogle plačevati redno svoje obveznosti, bi bile banke prisiljene, čez svoje terjatve napram njim napraviti križ. S tem pa ni rečeno, da bi tudi ozir na gospodarsko stanje v teh državah in na gospodarske in politične razmere v Evropi ne bil somerodajen za sedanje težnje in poskuse za ozdravljenje Podonavja.

Francoski ministrski predsednik Tardieu je mož velike dejavnosti. Kot zunanji minister Francije je prevzel od velikega svojega prednika Brianda idejo Panevropske = splošne evropske vzajemnosti in evropskega sodelovanja. Oživitvoriti se pa ta ideja ne da kar v celoti, potrebno je delno njeno uresničenje, in takšno delno uresničenje je Gospodarsko Podonavje = sporazum in sodelovanje obdonavskih držav za medsebojno gospodarsko ozdravljenje in okrepitev. Za to dejo je Tardieu razvil obširno propagando (razširjevalno agitacijo) v javnosti ter se potrudil dobiti pristanek angleške vlade. Početkom

preteklega tedna je bil v Londonu, kjer se je razgovarjal z angleškim ministrskim predsednikom Macdonaldom. Med obema državnikoma je bil dosežen načelen sporazum.

Preteklo sredo je bila nato otvorjena v Londonu konferenca zastopnikov Anglije, Francije, Nemčije in Italije, ki je razpravljala o istem predmetu, o katerem sta se dogovarjala in sporazumevala Macdonald in Tardieu. Ne gre toliko za načelo, kakor pa za njegovo dejansko izvršitev. Nemčija ima v tem oziru druge poglede na rešitev tega vprašanja nego Francija, ker je v bližnjem sosestvu z obdonavskimi državami. Italijo vodijo poleg gospodarskih tudi politični vidiki. Poleg tega se morajo vse štiri velesile odreči pravici največjih ugodnosti in dovoliti obdonavskim državam prednostne carine brez vsakršne protidajatve. Je pa to precej trd oreh. Potrebna je tudi finančna pomoč obdonavskim državam, ki naj bi jo dale predvsem Anglija in Francija.

Vsled stališča, ki ga je na konferenci štirih velesil zavzela Nemčija, ta konferenca ni dosegla zaželenega uspeha. Nemčiji zveza obdonavskih držav, četudi samo v gospodarske svrhe, ni po godu. Ona še ni opustila misli, da pridruži sebi popolnoma Avstrijo ter potom nje širi in utrdi svoj upliv na jug in vzhod. Na londonski konferenci pa je svoje odklonilno stališče opravičevala

la kajpada samo z gospodarskimi razlogi, češ, da bi Gospodarsko Podonavje se zaprlo proti nemškemu uvozu. Zato Nemčija ne more priznati prednostnih carin, ki bi si jih med seboj dovolile obdonavske države, marveč vztraja na dosednji določbi največjih ugodnosti, po kateri postane tudi Nemčija deležna ugodnosti prednostnih carin. Italija ni po svojem zastopniku v Londonu veliko govorila, pač pa je dejansko podpisala Nemčijo. Tako se je konferenca razšla; ne da bi se dosegel sporazum velesil v tem velevažnem vprašanju, od kojega rešitve je odvisna gospodarska usoda srednje Evrope. S tem pa je tudi, kakor je izjavil Macdonald, vprašanje finančne pomoči obdonavskim državam odloženo. Ker začena v Ženevi zborovati svet Zveze narodov ter bo tudi razorožitvena konferenca obnovila svojo razpravo, bodo v Ženevi navzoči tudi zastopniki obdonavskih držav. Dana bo tem zastopnikom prilika, da stopijo v direktno zvezo z zastopniki velesil ter tako skušajo doseči to, o čemer se v Londonu velesile niso mogle sporazumeti.

*

Banovinski proračun.

Banovinski proračuni za 1932-33 so odobreni in znašajo 884.1 milj. v primeri s sedanjimi 1015.2 milj. Din. Predložena je bila vsota 1117.3 milj., pa je bila zmanjšana: savska banovina od 235.9 na 200.5 milj., vrbaska od 53.9 na 36.4, drinska od 107.8 na 87.2, donavska od 179.8 na 87.2, zetska od 66.6 na 58.2, moravska od 66.3 na 49.3, primorska od 73.1 na 43.1 milj. Proračun dravske banovine je bil znižan od 170.5 na 147.5 milj. Doklade na vse neposredne davke so naslednje: savska 23% (zdravstvena 8), vrbaska 25, drinska 20% (cestarska 5), donavska 15, zetska 25, moravska 20 in primorska 25%, dravska 35%, cestarska doklada 25%, zdravstvena pa 10%. Dravska banovina ima torej razmeroma najvišje doklade. Z odobritvijo cestne doklade je tudi rešeno vprašanje maksimiranja cestnih doklad v posameznih srezih. Odslej bodo sreski cestni odbori smeli samostojno pobirati sresko cestno doklado le do maksimalne višine 20%, dočim bo banovina iz banovinske nadomestne cestne doklade dajala prispevke za višje izdatke.

Med dohodki dravske banovine je črtan državni prispevek, ki je po proračunu za leto 1931/32 znašal 11.9 milijona Din. Donos banovinskih doklad je predviden v višini 50.2 milijona Din, troša-



Francoski ministrski predsednik Tardieu (levo) na obisku pri angleškem predsedniku vlade Macdonaldu (desno).

rine so vnešene z 41.3 milijona Din, banovinske davščine in takse z 9.9 milijona Din, prispevek avtobusnih podjetij in odkupnina za osebno delo z 2.5 milijona in razni dohodki s 6.4 milijona dinarjev.

Donos posameznih važnejših davščin je predviden z naslednjimi zneski (v milijonih Din): 35% splošna doklada 26.0, 25% nadomestna doklada 18.75, 10% zdravstvena doklada 5.4, trošarina na alkoholne pijače 31.5, trošarina na bencin 3.5, trošarina na premog 2.3, trošarina na električno energijo 1.5, 1% taksa od prenosa nepremičnin 3.3, 50% doklada k dopolnilni prenosni taksi 1.4, davščina na motorna vozila 1.5, taksa na živinske potne liste 0.65, taksa na lovske karte 0.5, taksa na lovišča in ribolove 0.5, davščina na šmarnico 0.3, prispevek avtobusnih podjetij 1.5, odkupnina za osebno delo 1.0 in nepoborne terjatve iz prejšnjih let 4.0.

Kar se tiče banovinskih davščin, je treba pripomniti, da je davščina na plesne prireditve spremenjena v toliko, da se najvišja taksa od 300 Din za prireditve plača samo v območju ljubljanske policijske uprave, v mestih z nad 5000 prebivalci in v kopališčih. Doslej se je ta najvišja taksa plačevala v vseh mestih, ne glede na število prebivalcev. V mestih, ki imajo manj kakor 5000 prebivalcev, se plača taksa od 200 Din, kakor doslej samo v trgih. V enakem smislu je spremenjen tudi način pobiranja takse za podaljšanje policijske ure, 50 odstotna doklada na državno veselico takso in 4 odstotna taksa na kinematografske vstopnice ostaneta nespremenjeni.

Banovinska taksa na sečnjo gozdov se pobira v enaki izmeri, kakor doslej. Dodana je le nova določba, da se stavbni les (trami, deske, plohi itd.) po tem pravilniku ne smatra za dokončani industrijski izdelek.

Na novo je urejena banovinska trošarina na umetne brezalkoholne pijače, ki se pobira v obliki trošarine na ogljikovo kislino v višini 10 Din na kg. Na ostalo brezalkoholno pijačo se plača kakor doslej 10 par od vsakega decilitra. Davščina na šmarnico se poveča od 10 do 15 par od trsa. Enoodstotna taksa od prenosa nepremičnin ostane nespremenjena. Davek od tovorov, ki se nakladajo in razkladajo za prevoz z železnico in ki je bil predviden v višini 20 do 50 par za 100 kg, ni bil potrjen ter odpade.



V NAŠI DRŽAVI.

Predsednik vlade in zunanji minister dr. Voja Marinkovič je odpotoval v inozemstvo. Za dobo odsotnosti ga bo nadomestoval kot zastopnik predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra g. Ivan Pucelj, minister za socialno politiko in narodno zdravje.

Zaščita kmeta. Narodni skupščini in

ZA NEGOVANJE TELESA

za jačanje udov in zaščito pred obolenjem, je Fellerjev Elsafluid priznано domače sredstvo in kozmetikum, že 35 let splošno priljubljen. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

senatu je predložen zakonski načrt o zaščiti kmeta in o ustavitvi izvršbe nad kmetскими premičninami in nepremičninami za dobo, dokler ne bo izglasovan od skupščine celokupni zaščitni zakon. Po omenjenem predlogu se ustavijo vse izvršbe na nepremičnine in premičnine kmetskega imetja. Mišljene so izvršbe, ki so že v teku, one izvršbe pa, ki so že izvršene, se odložijo do dneva, ka bo izglasovan zakon o spremembi kmetских dolgov. Vse prisilne javne prodaje in javne dražbe na premičnine in nepremičnine, ki so bile izvršene po dnevu, ko je bil ta zakon uzakonjen, se razveljavijo. Kupci so dolžni vrniti kupljeno kmetu proti 6% obrestim od dneva, ko je kupec plačal kupnino. Ako je kupec prodal kupnino, potem je dolžan, da nadoknadi kmetu vrednost kupljenih predmetov; kmet pa mora plačati za denarne obveznosti, ki so bile odložene 6% letne obresti od dneva, ko je bila proti njemu vložena tožba. Razveljavlja se pa vsaka druga obrestna višina, ki je bila sodnim potom določena ali zasebno dogovorjena. Ako dovoli upnik prostovoljno odložitev plačilnih obveznosti, predno je bila vložena tožba, lahko dogovorno s kmetom-dolžnikom zahteva na leto obresti do največ 10%. Denarni zavodi, ki sprejemajo hranilne vloge, morajo vračati za dobo, dokler prepoved izvršbe traja, samo 30% od svojih vlog, in sicer v enakih mesečnih obrokih. Ako bi katerikoli zavod ne bil v stanju, da izpolni svoje obveznosti, ali bi drugače prišel v denarne težave, toda bi se izkazalo pri njegovi bilanci, da so njegova aktiva višja kakor njegova pasiva, potem ministrski svet na predlog trgovinskega ministra lahko izda za vsak posamezni slučaj uredbo, v kateri bodo določeni roki za izplačevanje vlog in drugih zahtev, kakor tudi vse druge mere za sigurnost vlog, s katerimi bi se predpisala reorganizacija tega zavoda v omenjenem cilju. Trgovinski minister se pooblašča, da tak denarni zavod in celokupno poslovanje stavi pod stalno nadzorstvo potom svojega lastnega ministrskega komisarja. Kot kmete je smatrati v smislu tega zakona tiste, ki obdelujejo zemljo sami ali s pomočjo svojih članov družin, katerih obdavčeni dohodki izvirajo pretežno iz poljedelstva. Velikost njihovega posestva ne sme presegati 50 ha obdelane zemlje, odnosno pri zadržgah 100 ha obdelane zemlje. Potrebna potrdila bodo izdajale občinske oblasti. Za kmete se smatrajo tudi osebe, ki se zaradi bolezni in drugih tehničnih razlogov ne morejo odkloniti, ki s pomočjo drugih oseb obdelujejo svojo zemljo in če imajo mladoletne otroke za časa trajanja njihove mladoletnosti.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Hindenburg zopet predsednik nemške republike. Pri ponovnih volitvah v nedeljo, dne 10. aprila je bil Hindenburg zopet izvoljen za predsednika nemške republike. Hindenburg je dobil 19,359.642 glasov, fašist Hitler je dobil 13,417.460 glasov, komunist Thälmann pa 3,706.388 glasov.

Na Bolgarskem je pričelo proračunsko leto 1. aprila, a zbornica še niti ni razpravljala o proračunu. Ta zakasnitev je predvsem posledica dejstva, da so morali državni proračun spraviti v sklad z nasveti finančnega odbora Društva narodov, na katerega se je bolgarska vlada sklicevala zaradi plačilnih olajšav. Finančni odbor je tedaj nasvetoval čim večjo proračunsko štednjo, odločitev o olajšavah pa bo padla sredi tega meseca. Razprava o novem proračunu se bo zato pričela v sobranju šele 20. aprila. Bolgarski parlament se bori, da bi bil uzakonjen zakon o zaščiti kmetov.

Iz daljnega vzhoda. Med zastopniki Kitajske in Japonske je bil dosežen sporazum glede črte, do katere se naj umaknejo japonske čete, čakajoče trenutka, kedaj se bodo vkrcale v domovino. Japonska vlada še ni določila dneva, kedaj naj zapustijo japonske čete Šanghaj do zadnjega moža. — Rusi so zbrali vzdolž mandžurske meje 170.000 mož vojske. Vrhovni poveljnik je znani general Blücher. Z vso naglico utrjujejo sovjeti mejo in so spravili na vzhod vsa druga moderna vojna sredstva. Razmerje med Rusijo in Japonsko je precej napeto. — Angleži nočejo priznati od Japoncev osnovane nove mandžurske države.



Briand je hotel umreti kot katoličan.

Slavni franc. minister Briand, ki je umrl pretekli mesec, je bil svojčas kot poslanec v parlamentu poročevalec in branitelj zakona o ločitvi države od Cerkve. Zato je bil izobčen iz Cerkve. Pozneje je spoznal, da je ta zakon slab in krivičen, ter se je sporazumno s Svetolico — rimskim papežem — trudil, da je parlament sprejel zakon o škofijskih zvezah. Tisti dan, ko je bil tozadevni zakon sprejet, je bilo njegovo izobčenje iz Cerkve ukinjeno. Briand se je prepričal, kakor piše vatikansko glasilo »Osservatore Romano«, da je zakon o ločitvi države od Cerkve bil nesrečen plod sovraštva proti Cerkvi ter da je na kvar ne samo Cerkvi, marveč tudi državi. Zato je sam katoličane opominjal, da predlagajo v parlamentu zakone, ki naj določbe ločitvenega zakona omilijo ter naj ustvarijo stanje strpljivosti med državo in Cerkvijo. Zadnji čas svojega življenja je vedno bolj čutil moč in lepoto verske misli in veliko poslanstvo Cerkve. Ko je bil z ministrskim predsednikom Lavalom preteklo jesen v Berlinu, se je razgovarjal z berlin-

skim katoliškim škofom ter s prisrčno priznalnimi besedami govoril o sedanjem papežu in njegovem prizadevanju za mir med narodi in državami.

Briand je tudi hotel umreti kot katoličan. »Lorenski ljudski list« poroča o tej stvari te-le podrobnosti. Briand je želel, da pride katoliški duhovnik ter ga previde s sv. zakramenti. Na predvečer smrti pride duhovnik. V tem hipu je Briand spal; njegova okolica ga ni hotela vzbuditi, češ, saj še ni neposredne nevarnosti. Drugi dan Briand zopet izrazi željo, naj pride duhovnik. Duhovnik pa, ki ga je minister želel, tisti trenutek ni mogel priti, ker je moral vršiti službo v cerkvi. Saj ni taka sila: tako je zopet sporočila ministrova okolica. Medtem pa je Briand umrl, ne da bi sv. zakramentov prejel, katere prejeti je iskreno želel. V svojih razgovorih s papeževim nuncijem in s pariškim nadškofom kardinalom Verdier je večkrat izrazil voljo, da hoče umreti kot katolik v dejanju. Njegovo mnenje je tudi bilo, da edino katoliška Cerkev more zasigurati bodočnost Francije.

Prebivalstvo vatikanskega mesta. Pretekli mesec je bilo izvršeno v vatikanskem mestu (papeževi državi) ljudsko štetje, ki je dognalo, da ima to mesto 994 prebivalcev, izmed katerih je 711 stalnih, 283 pa ima tamkaj samo začasno stanovišče. Doslej je bilo tamkaj rojenih 11 otrok: 5 moškega, 6 ženskega spola. Kar se tiče narodnosti, je 568 ljudi iz Italije, 110 iz Švice, drugi pa iz Francije, Nemčije, Amerike, Poljske in Belgije. Eden je Čehoslovak, in sicer nameščenec apoteke.

250 letnica smrti slikarja Murilla. Dne 3. aprila je poteklo 250 let, kar je umrl sloveči španski slikar Murillo, ki spada med največje umetnike na svetu. Slikal je bil podobo v oltarju v cerkvi o. kapucinov v mestu Cadiz, padel pri tem z odra ter umrl star 64 let. Da se ga spominja tudi naš list, je razlog v tem, ker je bil Murillo eden najboljših slikarjev Matere božje ter so posnetki njegovih slik razširjeni po vsem svetu. V čisljih so njegove slike ne samo med razumništvom, temveč tudi med priprostim ljudstvom. Prizori, ki jih je Murillo najraje slikal, so bili vzeti iz življenja priprostih ljudi. Najslavnejše pa so njegove slike, ki predstavljajo Marijo. Prav veliko jih je. Murillo je predstavljal Marijo z otrokom božjim ali pa sv. Družino ali pa Marijo, vzeto v nebo, Marijo kot kraljico nebes in zemlje. Najljubši predmet pa mu je bila Marija Brezmadežna. To so njegove najljubše in najmilejše slike. So pa sploh izmed najlepših na svetu, ki predstavljajo brezmadežno spočetje Marijino. Dobro je treba pomniti, da je Murillo slikal Marijo kot brez madeža spočeto 200 let prej, nego je papež Pij IX. proglasil to versko resnico, in to v dobi, ko še ta resnica ni bila splošno priznana, marveč jih je bilo dosti, ki so tej resnici nasprotovali. Murillo, ki je bil globoko veren mož, je bil iskren častilec Marijin ter jo je zlasti častil v skrivnosti brezmadežnega spočetja. V svoj testament je ta slavni slikar zapisal te besede: »Sveto Devico Marijo, brez madeža izvirnega greha spočeto od prvega hipa

njenega življenja, prosim, naj mi bo priprošnjica pri svojem Sinu, mojem Bogu.«

Nova maša bivšega angleškega skavta. Nedavno je imel v Rimu novo sveto mašo bivši zdravnik in radiolog Cantell. Rojen v protestantovski anglikanski cerkvi, je tudi bil v protestantovski veri vzgojen. V mladih letih je bil navdušen skavt (član naravoljubne mladinske organizacije). Na svojih potovanjih je spoznal tudi katoliške skavte. Ker so ti mladeniči napravili na njega ugoden utis, je sklenil natančnejše študirati nauk in ustanove katoliške Cerkve. Čim dalje je študiral, tem bolj je spoznal, da je katoliška Cerkev edino prava izmed vseh krščanskih ver. Med tem je njegov najboljši prijatelj iz protestantizma vstopil v katoliško Cerkev ter postal redovnik, član reda sv. Dominika. Tako se tudi Cantell ni več pomišljal, marveč je leta 1925 postal katoličan. Šel je v Rim, da študira katoliško bogoslovje. V Rimu je bil nekdanji angleški protestantovski zdravnik posvečen za duhovnika ter je imel novo sveto mašo. Vrli člani katoliških mladinskih organizacij so mu pokazali pot resnice.



Oprostilna razsodba višjega deželnega sodišča. G. Marko Kranjc je bil od mariborskega okrožnega sodišča obsodjen po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi na 1800 Din radi cerkvenega govora, ki ga je imel pri Sv. Treh kraljih v Slov. gor. 23. avg. 1931. Višje deželno sodišče v Ljubljani je 6. aprila obtoženca popolnoma oprostitilo, ker se očitki niso nanašali na Sokola ali kako sokolsko društvo.

Duhovniške vesti. Za upravitelja dekanije Rogatec je imenovan svetokriški g. nadžupnik Franc Korošec. Umeščen sta bila gg.: P. Remigij Jereb za župnika vikarja v Ormožu na mesto odpoklicanega P. Cirila Lekšan in Štefan Stiper, kaplan pri Sv. Petru pod Sv. gorami, za župnika v Sromljah. Postavljena sta bila gg.: Franc Slana, kaplan na Bizeljskem, za provizorja v Pernicah in Alojzij Zdolšek, provizor v Sromljah, za kapelana v Pišecah, a je dobil radi bolezni začasni dopust. Prestavljeni so bili gg. kaplani: Franc Babšek iz Št. Ilja pod Turjakom v Ljubno; Alojzij Potrč iz Pišec v Št. Ilj in Anton Šparl iz Ljubnega k Sv. Petru pod Sv. gorami. Župnija Sv. Lenart v Slov. goricah je podeljena g. župniku pri Sv. Martinu na Pohorju Jožefu Sinko. Za škofijskega voditelja Družbe treznosti je imenovan g. Lojze Sunčič, kaplan pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini.

Dve spremembi trošarinskega zakona. Finančni odbor senata je predložil finančnemu ministru tole spremembo novega trošarinskega zakona: S prvim januarjem 1933 lahko pobirajo občine na trošarini le 100 Din od 100 l vina. Nova trošarinska taksa, katero bodo plačevali gostilničarji, se spremeni v

Pri nervozi in živčnih boleznih

deluje »Planinka« zdravilni čaj neposredno na izvir bolezni s tem, da pomnožuje občo obnovo tkiva. Na ta način prejmejo živci več hrane in mrtvilo živcev se odstrani. »PLANINKA« zdravilni čaj pomaga izločujoče organe, krepi kri, srce in celotni organizem ter povzroči, da živci zopet pravilno delujejo. Zahtevajte v lekarnah samo pravi



»PLANINKA« zdravilni čaj, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v plombiranih paketih po Din 20.— z napisom proizvajalca:

Lekarna BAHOVEC Ljubljana

odmeri za Maribor in Ljubljano na 4000 letno. Finančni minister je pristal na zgorajna predloga.

Desno nogo si je zlomil pri dviganju težkega voza posestnik Josip Šorga na Pobrežju pri Mariboru.

Stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje je uničil požar posestniku Francu Šoberniku v Slivnici pri Mariboru. Zgorela je tudi vsa živinjska krma in zaloge živeža.

Strašno razdejalno delo požigalčeve roke. Večkrat smo že poročali, kako je ubogo ljudstvo na Gornji Polskavi upravičeno zbegano in naravnost obupano, ker je že dalje časa na delu peklenko zlobna požigalčeva roka, ki se spretno skriva pred zasačenjem. Dne 29. marca je zopet pogorelo Erjavčevo stanovanjsko poslopje v Lokah. Na belo nedeljo je uničil podtaknjen ogenj veliko gospodarsko poslopje Francu Korenu. Zgorelo je še osem svinj in znaša škoda 100.000 Din.

Strašen požar na Dravskem polju. Kraj Starše pri Št. Janžu na Dravskem polju je zadela strašna požarna nesreča. Ogenj je uničil trem posestnikom 12 poslopij in so reveži ob vse. Goreti je pričelo gospodarsko poslopje posestnika Alojzija Petka. Veter je prenesel ogenj na streho sosedu Franca Petka in koj za tem se je vnela hiša posestnika Ekerta. V trenutkih je gorelo 12 poslopij in je uničeno celotno premoženje treh posestnikov. Škoda znaša nad 200 tisoč Din, zavarovalnina je malenkostna. Vse je prepričano, da je bil požar podtaknjen od požigalčeve roke.

Zopet požar na Dravskem polju. Na Hajdini pri Ptujju je od zločinske roke podtaknjen požar upepelil 8 poslopij, ki so bila last posestnikov: Zupančiča in Nadelsbergerja. Gasilci so se omejili radi pomanjkanja vode le na omejitve ognja, sicer bi se bil raztegnil še na sosedne hiše. Škoda, ki znaša 100 tisoč Din, je krita le z delno zavarovalnino.

Požar je uničil živinjske, svinjske hleve in kolarnico posestnika Jakoba Šeruge v Zlatolčju pri Št. Janžu na Dravskem polju. Škoda znaša 20.000 Din, a je le delno krita z zavarovalnino.

Drava je naplavila pri Sv. Marku niže Ptujja truplo ločene žene mariborskega trgovca Karoline Ihl. Omenjena je



Američanka Eleanor Link se koplje med krokodili v živalskem vrtu v mestu Los Angeles z Združenih državah.



Desno: Potop angleške potniške ladje »Titanic« v noči od 14. na 15. aprila leta 1912. Utonilo je 1500 oseb. Rešili so se le 703 potniki. Slika je bila te dni izgotovljena od profesorja Wiljema Stoewer po opisih očividcev.

skočila v reko 24. februarja z dravske brvi v Mariboru.

Neznanega utopljenca je naplavila Drava pri Sv. Marku niže Ptuja, ki je star od 22 do 24 let.

Nevaren ptiček pod ključem. Orožniki od Velike Nedelje so predali v ptujske zapore Gašperja Pepelnika, brezposelnega natakara in elektromonterja iz Otiškega vrha pri Slovenjgradcu. Ob last ga zasleduje že dalje časa radi velikega vloma, tatvin in goljufije. Aretirani je že bil šestkrat predkaznovan radi tatvine.

Zalostna posledica neuslišane ljubezni. Orožniški kaplar Anton Sakovič v Ptuj se je zaljubil v natakario Frideriko Knödl. Ker pa kaplarova ljubezen ni bila uslišana, je oddal 3. aprila na Frideriko iz službenega samokresa sedem strel, od katerih so zadeli žrtev štirje, a ne smrtnonevarno. Obstreljeno so spravili v ptujsko bolnico, orožnika pa so oddali v zapor, ker ga bo sodilo vojaško sodišče.

Vsled vnetja saj je pogorel kočar Anton Vrabčič v Koritnem pri Majšpergu in utrpel revež 30.000 Din škode.

Smrtno nevarno je bil poškodovan v pretepu ob priliki žganjekuhe v Pacinju pri Ptuj Franc Poharič. Ranjenca so prepeljali v ptujsko bolnico.

Ako miri stari oče vnuka. V Srednji Bistrici pri Črensovcih v Prekmurju je 80 letni Martin Klajderman cepal s svojima vnukoma na dvorišču drva. Med fantoma je došlo do prepira ter spopada. V pretep je posegel starček, a ga je zadel nehote eden od vročekrvnežev s kolom od zadaj po glavi, da se je zgrudil in kmalu za tem tudi izdihnil.

V nedograjeni hiši posestnika Jožefa Tota v Dolgi vasi v Prekmurju je začelo goreti seno in požar je uničil napol zgotovljeno stavbo.

Padel z drevesa in se ubil. V Zavodnjem pri Šoštanju je padel pri obrezovanju z drevesa posestnik Jožef Skorušek in je obležal mrtev. Domnevajo, da je nesrečneža napadla pri delu božjast.

Krava preplavala Savinjo — njen gospodar pa ne. H krčmi »Pri mostu« na Bregu pri Celju je prignal 5. aprila kra-

vo kmet Matija Štrajher iz Lisc in jo privezal k ograji. V gostilni je popil s prijateljem pol litra vina, a ko se je vrnil iz krčme, je krava že bila pobegnila proti železniškemu mostu in se zakadila v naraslo Savinjo. Štrajher se je spustil za živaljo v valove, katere pa je srečno premagala krava, Štrajher pa je utonil.

Vol nevarno poškodoval posestnico. Pri oranju je zdijval vol posestnice Marije Vovk v Plešivcu pri Šoštanju in jo nevarno poškodoval.

Smrtna žrtev ljubosumnosti. Iz ljubosumnosti je porinil pod oknom v Tolstem vrhu pri Mislinju hlapec Rudolf Kišner dne 6. aprila zvečer hlapcu Josipu Oder nož v stegno in odbežal. Ranjeni je kmalu po krvavem dejanju izkervavel. Zločinec se je sam javil orožnikom.

Obešenega so našli v okolici Šmarja pri Jelšah brezposelnega trgovskega potnika Tomaža Simoniča iz Maribora. Samomorilec iz obupa je bil vdovec in zapušča tri nepreskrbljene otroke.

Gospodarsko poslopje pogorelo. Dne 6. aprila je pogorelo veliko gospodarsko poslopje, last posestnika Franca Breclja v Šmartnem pri Celju. Škoda znaša 50.000 Din.

Kokošja jajca je iskal na domačih svislih 10 letni posestnikov sin Ivan Žnidarič od Sv. Rozalije pri Sv. Jurju ob južni železnici, pa mu je zmanjkalo tal, padel je precej globoko in si zlomil desno nogo.

Težko so obdelali z noži neznani napadalci 40 letnega rudarja Martina Košaka iz Tržišča pri Rog. Slatini. Žrtev podivjanosti so spravili v celjsko bolnico.

Smrtna nesreča vsled dotika električne žice. Na praznik Marijinega oznanenja je ubila na Dobrni elektrika 12 letnega Ternovškovega fantka, ki je prijel po neprevidnosti za odvodno žico.

Slučajno brez težje nesreče. Na avtomobilu je vozil šofer Jurkloštrane od zabave v Rimskih toplicah v Jurklošter. Radi goste megle je zavozil avto pod cesto, se trikrat prekucnil proti Savinji in se je ustavil ob velikem drevesu. Tež-

je poškodovana sta bila le dva, drugim se ni zgodilo nič hudega.

Iz Save so potegnili pri Krškem Marijo Laznik iz Trbovelj. Domači so jo pogrešali že od 7. decembra minulega leta.

Na Čehoslovaškem bodo služili samo 14 mesecev vojaški rok. Ministrski svet je sklenil, da se zniža vojaška službena doba na Čehoslovaškem od 18 na 14 mesecev. Predloženi načrt je že pred parlamentom.

Bivši avstroogrski zunanji minister umrl. Zadet od srčne kapi je izdihnil na Dunaju znani avstroogrski zunanji minister grof Černin, ki je igral važno ulogo med svetovno vojno. Bil je iz stare češke plemiške rodbine in je umrl v starosti komaj 60 let.

Zgodnja strela. Dne 5. aprila popoldne je udarila strela v Srednjem Bitnju pri Kranju v hruško na vrtu posestnika Jožefa Berčič. Z drevesa je strela odskočila na s slamo krito hišo, ki je bila takoj v objemu plamenov. Radi močnega vetra se je razširil ogenj na sosedno hišo Jožefa Eržena. Razven hiš so pogorela obema posestnikoma vsa gospodarska poslopja. Škoda je velika, zavarovalnina majhna.

Divji prašič v zaboju. Franc Čebin iz Otavice pri Ribnici na Kranjskem je prinesel v Ribnico živega divjega prašiča v Zaboju. Žival je tehtala 70 kg, so jo zaklali in razdelili meso med ribniške ubožce.

Požar. Požar je uničil 3. aprila ob 11. uri ponoči nadučitelju g. Zamudi na Smuki pri Žužembergu na Kranjskem stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje. V tem slučaju gre gotovo za požig.

Zašel v temi v Blejsko jezero in utonil. 28 letni progovni delavec Janez Mihelač iz Sela pri Bledu je v noči zašel v jezero in utonil.

Izobraževalno delo v Sloveniji. Statistika kaže, da je v dravski banovini 406 javnih knjižnic, ne všteti društvenih, s 675.145 knjigami in 117.955 čitatelji. Človekoljubnih društev je 665 s 97.555 rednimi člani. Premoženje teh društev presega prednost 27.000.000 di-



Najmlajši potnik na zrakoplovu »Graf Zeppelin« pet in pol letni Rudolf Lang. Peljal se bo iz Evrope v Pernambuco v Braziliji in od tamkaj v letalu v Buenos Aires v Argentini, kjer ga že pričakuje mati.

narjev. Od teh društev ima 230 lastne društvene domove v vrednosti do 11 milijonov Din. Splošnih prosvetnih društev je 986 s 108.839 rednimi člani. Vrednost imovine teh društev je 19 milijonov Din. Domovi, katerih je 95, so vredni nad 30 milijonov Din. Gospodarsko prosvetnih društev je 588 s 153.098 rednimi člani. Premoženje se ceni na 6 milijonov Din, 29 domov, katere posedujejo gospodarsko-prosvetna društva pa se ceni na 9 milijonov Din.

Izdelovatelj Kodak-kamere se ustrelil. Komaj dva dni pozneje, ko si je švedski denarni mogotec Kreuger v Parizu s strelom končal življenje, je sledil njegovemu zgledu drugi mož, ki je bila enako znana osebnost v svetovnih finančnih krogih, namreč g. Eastman, ki si je v svojem domu v mestu Rochester v Ameriki pogнал kroglo v srce. Mož je bil star 77 let in je bil v svojem življenju nadvse uspešen in delaven. Že od mladega se je bavil s fotografiranjem in njegovo delo so sedanje izboljšane takozvane »kodak« kamere, izdelovane od njegove družbe Eastman Kodak Co. Poleg mrtvega moža so našli pismo s par besedami: »Moje delo je končano. Čemu bi čakal?«

Poročilo iz Celja: Vsa celjska okolica, od otroka do starega človeka že pozna manufakturno in modno trgovino »Pri sv. Antonu« v Celju, Gosposka ulica 2, znana je trgovina vsakomur, ker so cene poleg dobrega blaga skrajno nizke, izbira velika, postrežba točna in izredno prijazna. Kdor enkrat kupi pri sv. Antonu, ta je našel trgovino za oblačilo, kakor si jo je želel. Priporočam Vam torej, da si te vrstice dobro zapomnite in pazite, kadar pridete v Celje zaradi nakupa oblačilnega blaga, na sliko sv. Antona, katera je izvešana na d trgovino. 453

Na občutljivi koži se pojavijo lišaji in drugi nedostatk pri uporabi škodljivega mila. Zato se priporoča uporaba samo takih mil, ki so medicinsko brezhibna, kot so to: Fellerjeva Elsa-mila lepote in zdravja in sicer: lilijino mlečno, lilijine kreme, boraksovo, glicerino,

katranovo, rumenjako in milo za britje. Po pošti 5 kosov 52 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Steklo, porcelan, šipe vseh vrst, ogledal, okvirjev i. dr. po najnižji ceni, kakor tudi steklarska dela izvrši R. I. Petek, Ptuj, nasproti pošte. 475

Prva iznajdba avtomobila prepovedana od policije.

Le malokomu je znano, da je bil prvi avtomobil prepovedan od policije.

Zapuščeni grob na pokopališču v Hütteldorfu pri Dunaju nam pove, da je umrl inženjer in mehanik Siegfried Marcus, rojen 1831 v Mecklenburgu na Nemškem, leta 1898 v starosti 67 let na Dunaju in ta je prvi iznašel avtomobil. Svet pa ni maral prav ničesar slišati o iznajdbi, prišla je v javnost mnogo prezgodaj.

Že leta 1864 se je vozil Marcus s samodržcem na bencin po vojaškem vežbališču na Dunaju. Deset let pozneje se je upal z znatno izboljšanim avtomobilom na Mariahilfcesto. Voz je drdral po tlaku z brzino 20 km na uro. Od koles povzročeni ropot je bil tolik, da mu je policija prepovedala vse nadaljne poskuse.

Iznajditelj se je uklonil policijski prepovedi in ni več preizkušal avtomobila. Glas, Siegfried Marcus je izurjen elektrotehnik, je prodrl na cesarski dvor. Cesar Franc Jožef je dal Marcusu nalog, naj zveže dvorni grad in prostore cesarice Elizabete z električnim zvoncem s prostori dvorskih dam. Nikdo še ni poznal tedaj električnih zvoncev in od Marcusa na dvoru dograjena zveza je bila prva v avstrijski prestolici. Cesar Franc Jožef se je osebno udeležil blagoslovitve električne naprave in jo je tudi lastnoročno preizkusil.

Inženjer Marcus je prijavil 28 raznih patentov.

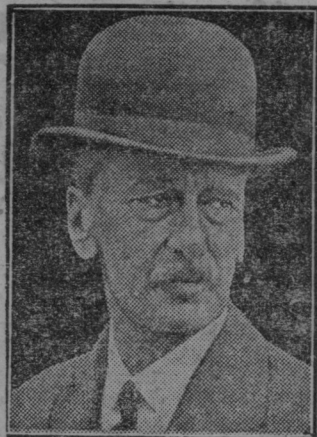
Dobrih 10 let za Marcusom sta iznašla avtomobil na bencin popolnoma ločeno eden od drugega Daimler in Benz. No-



Cepano, žagano in okroglo kolje kakor vsake debelosti rezan les prodaja ali zamenja za izborna vino trdka Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25.

Novi trošarinski zakon bo veljal, ko ga bo sprejel senat, podpisal kralj in bo objavljen v »Službenih novinah«. Dokler pa uzakonitev ne postane polnomočna, ostanejo veljavni dosedanja trošarinski predpisi in odredbe.

Carina na galico ne bo ukinjena. Trgovska zbornica v Splitu se je obrnila na finančno ministrstvo z ulogo, naj bi se uvozna carina na modro galico uknila. Finančno ministrstvo je odgovorilo, da ni možnosti in tudi ne upravičenega razloga za ukinjenje in tudi ne za znižanje carine na galico. V odgovoru ministrstvo navaja kot razlog, da je v zvezi s kmetijskim ministrstvom ugo-



Zunanji minister bivše Avstro-Ogrske grof Otokar Černin umrl.

tovilo, da domača trdka »Zorka« v Subotici proizvaja toliko galice, da popolnoma zadostuje za vso državo. Cene domače galice, tako poudarjata obe ministrstvi, niso večje nego na londonskem trgu. To daje na znanje Kmetijska družba v Ljubljani, ker ponekod hodijo okoli ljudje, ki pravijo, da bo carina na uvoz italijanske galice ukinjena.

Vinarsko društvo za dravsko banovino v Mariboru priredi 7., 8., 9. in 10. maja v Ptuj svoj občni zbor, vinarski kongres in vinsko razstavo. V soboto, dne 7. maja je v dvorani Narodnega doma v Ptuj VI. redni letni občni zbor tega društva. V nedeljo, dne 8. maja, je v isti dvorani IV. vinarski kongres Ob 11. uri otvoritev II. banovinske vinske razstave z vinskim sejmom. V ponedeljek, 9. maja razni izleti. Vinska razstava z vinskim sejmom bo trajala 8., 9. in 10. maja in bo odprta vsak dan od 8. do 18. ure.

beden od teh dveh izumiteljev ni imel niti pojma o Marcusovih poskusih. Še le leta 1898 na dunajski jubilejni razstavi so postavili Marcusov avtomobil poleg onih njegovih dveh tovarišev. Iznajditelj, kateremu je razjedal že rak lice, se je udeležil razstave, poslušal je pohvalne govore na njegovo veliko iznajdbo, a par dni za tem je že umrl. Svet je čisto pozabil na moža, ki je prvi izumil avtomobil 10 let prehitro.

II. Banovinska vinska razstava in sejem v Ptuj. Prijave se sprejemajo do 20. aprila tega leta. One, ki bodo prišle po tem terminu, ne bodo več vpoštevane v razstavnem katalogu. To naj blagovolijo prijavniki vpoštevati.

Kateri skrivate denar, naložite istega v denarne zavode. (Piše kmet iz ljutomerskega sreza.) Veliko slabega je prinesel povojni čas, medtem tudi to, da je postal denar nekaterim ljudem to, kar je bilo Izraelcem zlato tele. To zlato tele na vse mogoče načine skrivajo doma v kaki stari skrinji, v posteljah, v kaki vlažni kleti in kje za latami pod streho. S tem mislijo svoj denar najboljšje zavarovati, češ, tu ga nikdo ne ukrade ali uniči, tukaj ga lahko vsak dan pogledam ter se nad njim veselim, tukaj mi tudi država ne more do njega itd. Toda pomislimo, kakšna škoda nastane vsled tega za narod. Tisti, kateri denar skriva, ima mrtev kapital, kateri mu ne daje nobenega dohodka, je mrtev kakor kup lesa. Kolikokrat pa so tak skrit de-

Kmetje, trgovci, obrtniki, uradniki!

Kako preskrbite sebe na starost?

Kako pripravite hčeram doto?

Kako oskrbite sinove, ki se bodo morali umakniti z domačije?

Ako vlagatelj mesečno:

boš imel	1 Din		10 Din		100 Din		500 Din	
pri obrestni meri	5%	6 1/2%	5%	6 1/2%	5%	6 1/2%	5%	6 1/2%
po 2 letih	25.26	25.65	252.60	256.52	2.526—	2.565.24	12.630—	12.826.23
po 5 letih	63.10	70.72	681.03	707.29	6.810.33	7.072.92	34.051.69	35.364.62
po 10 letih	155.02	167.63	1.550.22	1.676.34	15.502.24	16.763.44	77.511.24	83.817.21
po 15 letih	265.95	300.40	2.659.55	3.004.02	26.595.57	30.040.28	132.977.87	150.201.44
po 20 letih	407.53	482.30	4.075.37	4.823.07	40.753.78	48.230.72	203.768.91	241.153.64
po 25 letih	588.23	731.53	5.882.36	7.315.32	58.823.63	73.153.20	294.118.19	365.766.04

Po zgornji tabeli pa lahko izračunajš tudi vsak drugi znesek. N. pr. ako vlagatelj mesečno po 2 Din, koliko dobiš po preteku 15 let pri obrestni meri 5%? Poišči zgoraj znesek, ki ga dobiš, ako vlagatelj po 1 Din in pomnoži ta znesek s številom dinarjev, katere nameravaš mesečno vlagati: tedaj $265.95 \times 2 = 531.90$.

Nalagajte

po tem vzorcu (tudi lahko po poštnih položnicah) pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici, Maribor

Gospodsk ul. 23 registr. zadr. z neom. zavezo Gospodsk ul. 23
in boste zadovoljni!

nar uničile podgane, miši, premokra kletna skrivališča, tatovi in neredko tudi ogenj! Pomisliti je treba tudi to: kadar je denar kje propadel, je doma skrit propadel ravno tako kot drugod. Poudariti je tudi treba, kakšna škoda se dela s tem celemu narodnemu gospodarstvu, koliko je ljudi, kateri bi nujno rabili posojila za razne panoge gospodarstva, za kritje raznih gospodarskih dolgov, pa ne morejo dobiti posojila, ker denarnim zavodom primanjkuje denarja. Iz tega sledi to-le: naložite denar v denarne zavode, s tem boste koristili sebi in celemu narodnemu gospodarstvu. Ako pa pride kak hujška, kateri vam vse mogoče laže proti državi, mu pokažite vrata.

Prekupčevalci in mešetarji. Dobili smo ta dopis z dežele: Tožimo o gospodarski krizi in mizeriji. Vzroki se iščejo tu in tam. Navedem naj tudi jaz nekaj. Po deželi je neki poseben stan: so to razni prekupčevalci in mešetarji za svinje, govedo itd. Ako tem ne prodaj, tudi sejm ne pomaga, ker vlada vsepovsod »zadruga prekupčevalcev«. Imel sem na prodaj rejeno svinjo. Pride mešetar ter mi obljubi 140 Din, ali pa na »vago« po 6 Din, pa se mi odtegne 30 Din takse za klavnico. Počakal sem ter čez pol ure prodal svinjo za 200 Din. Še eden slučaj: Moj sosed ima na prodaj telico, ki tehtja čez 300 kg. Pa je zopet prišel tak kupec ter mu obljubil — 500 Din. To so dejstva. Ali res ni odpomoči proti tem ljudem?

Vinska razstava in vinski sejm v Šmarju pri Jelšah. Dne 1., 2. in 3. maja bo v Šmarju pri Jelšah velika vinska razstava in vinski sejm, katere priredi sreski kmetijski odbor v prostorih hotela g. I. Habjana. Razstavili bodo svojo zlahtno kapljico vinogradniki okrajev Kozje, Rogatec in Šmarje pri Jelšah. Zastopana bodo predvsem vina iz Virštanj, Bučke gorce, Roginske gorce in Drevenika, ki so že daleč znana po svoji odlični kakovosti. Razen vina vseh

vrst bo razstavljena tudi droženka in tropinovka. Razstavljene bodo tudi škropilnice in druge razne vinarske in sadjarske potrebščine, med temi tudi najnovejši tip škropilnice, izum tukajšnjega rojaka, ki ima že patentirano iznajdbo. Za razstavo vlada že povsod veliko zanimanje, zlasti pa med vinogradniki samimi. Udeležba na razstavi bo zelo velika, ker tukajšnji srez je glede površine vinogradov na častnem mestu v celi državi. Vabijo se vsi zainteresirani, da posetijo to prireditel, kjer se jim nudi najugodnejša prilika nakupiti res poceni dobra vina vseh vrst, od lahkih namiznih do najfinejših sortnih vin. Železniške zveze so ugodne. Vsa pojasnila daje brezplačno sreski kmetijski referent v Šmarju pri Jelšah.

Šmartno pri Slovenjgradu. Tukajšnja živinorejska (seleksijska) zadruga ima redni letni občni zbor dne 17. aprila 1932 ob pol 9 uri v dvorani Prosvetnega društva v Šmartnem. Vabi se vse člane, kakor tudi druge prijatelje živinoreje, da se občnega zbora zaneljivo udeležijo.

★

O zadrugištvu.

(Dopis iz kmetijskih vrst.)

V težkem položaju se danes nahajajo vsi stanovi. Nastopila je svetovna gospodarska kriza in zdí se, da iz nje sploh ni izhoda. Kriza postaja namreč vsak dan hujša.

Težek udarec je s tem zadel tudi našega kmeta. Kar je pa še slabše, našel ga je nepripravljenega. Vse, kar ima danes naš kmet prodati, nima skoro nobene cene. A ono, kar mora kupiti, je drago. Samo tarnanje in jadikovanje nič ne pomaga. Kmetje moramo sami stopiti skupaj in s klicem »Ne dajmo se!« iti na delo. Tisti časi, ko je kmet s svojimi krvavimi žulji redil oderuha in mu plačeval mastne obresti, se ne smejo več povrniti. Iz onih oderuških krempļev so ga rešile zadruge. Pouda-

riti pa moramo, da mi kmetje še danes podpiramo nešteto raznih mešetarjev in prekupčevalcev in kar je glavno, mi ne določamo cen našim pridelkom. Vsi drugi stanovi so organizirani in sami delajo cene, tako trgovci, mesar, pek itd., le kmet toži samo o »slabih časih« in roke križem drži, če za svojo živino premalo dobi. Dokler pa kmet ne bo prišel do tega, dokler ne bo organiziran nastopil napram prodajalcem in kupcem, tako dolgo se tudi njegov položaj ne bo zboljšal.

Prvi začetki skupne prodaje so že storjeni. Imamo že nekaj vinarskih zadrug, imamo sadjarsko zadrugo v Mariboru. Vendar pa to še davno ni dovolj. Rabimo še veliko drugih prodajnih zadrug. Treba nam je zadrugnega duha in dosti zadrugnih delavcev.

Po nekaterih krajih se ustanavljajo živinorejske zadruge, ki pa le bolj životarijo. Kaj je temu vzrok? Manjka zadrugnih delavcev, ljudi, ki bi videli vso veliko korist, ki jo more ena taka dobro vodena zadruga nositi našemu kmetu, in ki bi v tem smislu tudi delali. Naš kmet pa navadno take zadruge le po strani gleda in če že jutri ne dobi vidnega, gmotnega dobička od zadruge, pravi, da je zanič. Kdaj bodo pač naše živinorejske zadruge prišle do tega, da bodo z dobro plemensko živino zalagale naše južne kraje? Saj bi se pošteno izplačalo!

Naš kmet je konservativen in le s težavo se prilagodi razmeram. Niti slabe razmere, v katerih se nahaja, ga težko prisilijo k novemu načinu dela in gospodarstva. Toda v težki borbi za vsakdanji kruh bo moral tudi to podedovano lastnost zavreči.

Nikdar pa pri našem zadrugnem delu ne smemo prezreti mladine. Mlad človek je bolj dovzeten za nove stvari, in se lažje prilagodi novim razmeram. Zato je največja naloga naših kmetijsko-nadaljevalnih šol in naših mladinskih organizacij vzgojiti našo mladino v zadrugnem duhu.

Edini izhod iz današnje težke gospodarske krize bomo našli v zadrugni samopomoči. Kmetje! Ne dajmo se drugim pod noge! Ne dajmo si ukazovati od drugih, temveč sami si v skupnosti zidajmo boljšo bodočnost!



Zdravilne rože in razni čaji.

Že od pamtveka je rabil človek razna zelišča kot zdravila. Stvarnik je dal mnogim rastlinam zdravilno moč in tako se uporablja od enih listje ali cvetje, od drugih semena, sadeži ali korenine.

Mnogi so se že bavili s to vedo, zdravili in ozdravljali bolane le z domačimi rožami. Kdo ne pozna imena pokojnega župnika Kneipp-a, ki je zdravil le z naravnimi sredstvi. V zapadnih deželah pa je znan tudi švicarski župnik Künzle, ki je izdal knjižico o zdravilnih rast-

linah, naslovljeno »Chrut und Uchrut« — po slovensko »Zel in plevelj«.

Za vsako gospodinjjo je velike važnosti, da si pridobi potrebno znanje o prvi pomoči pri nezgodah, da v slučaju kakršnekoli nesreče vé pravo ukreniti in pomagati, dokler ne pride zdravnik. Saj je le v prav malo slučajih zdravnik kar pri roki in je treba včasih cele ure čakati, da prispe iz oddaljenega kraja.

Prva pomoč pri nezgodah je kratko ali zelo dobro opisana v našem letošnjem gospodinjškem koledarju.

Gospodinja mora poznati in znati uporabljati tudi domača zdravila, posebno razna zelišča. Tako pomaga kar hitro bolniku, brez stroškov in poti, ali vsaj olajša bolečino.

Skozi celo leto, od rane pomladi do pozne jeseni, se najde vedno to ali ono, kar gospodinja lahko uvrsti v svojo »domačo lekarno«. Seveda mora oseba, ki nabira zelišča, cvetje, korenine, semena ali sadeže, dobro poznati te rastline, da ne zbira napačne, škodljive ali celo strupene.

Mnogi so mnenja, da se morajo zdravilne rastline sušiti le v senci. Prav nasprotno priporočata med drugimi tudi že omenjeni župnik Künzle in Dr. med. Lucci, zdravnica, namreč da se naj vsa zdravilna zelišča sušijo hitro na solncu in zraku.

Čaji iz zdravilnih rož se pripravijo tako, da se rože poparijo z vrelo vodo in nato pustijo pokrite stati kakih 10 minut. Tudi kratko prevrete se jih pusti, nato še malo stati. Semena in korenine se pa morajo kuhati dalje časa, tudi do dve uri.

Kdor zdravilnih čajev ne more uživati nesladkanih, si jih naj sladka z žličko medu. Trčan med je najčistejši in zato najboljši, medtem ko se prešan med vsled primesi voska kaj rad ogabi.

Vse zdravilne čaje je treba pripraviti po predpisu in uživati polagoma po žlicah ali požirkih v presledkih po pol ali ene ure. Tako priporočajo zgoraj omenjeni veččaki iz skušnje.

Kdaj nabiramo razne zdravilne rože, kako jih pripravljamo in za kaj upošljamo, popišem v posebnem poglavju. Poprej še nekaj o čajih v obče.

Čaji iz raznih domačih rastlin pa niso samo za bolnike kakor to večina naših ljudi misli. Po drugod, tako na primer v Nemčiji, Švici, Norveškem uživajo domače čaje kot poživila, mesto drugega takozvanega ruskega čaja, katerega treba uvažati in gre denar zanj iz dežele. Čajevec, to je grm, od katerega se osmukajo lističi, sušijo in preprašijo, ter tako pridobivan »čaj« uspeva v vročem podnebjju Indije in na otokih Južnega morja. Posebno znan je čaj z otoka Ceylon. Naziv »ruski čaj« je dobil vsled tega, ker so ga prejšnje čase tvorili iz onih krajev preko Rusije v Evropo, to pa zato, da je šel po suhi poti in ne po morju, ker so bili mnenja, da se čaj navzame od morske vode neprijetnega okusa. Tako je indijski čaj prispel v naše kraje iz Rusije in dobil naziv »Ruski čaj«.

Žal, mnogo naših ljudi ne pozna, ali bolje povedano noče poznati družega čaja kakor ruskega, in sicer s tolikšnim pridatkom žganja, da bi se ta pijača morala imenovati »žganje s čajem« in ne obratno. To je popolnoma pogrešeno in posebno mladina bi ne smela poznati te pijače, ki je zanjo strup.

Dober čaj res upliva poživljajoče na telo. Biti pa mora skrbno pripravljen in, ker smo že tako vajeni, tudi primeren sladkan. Najboljši je zato med. Angleži na primer pijejo čaj vedno brez sladkorja. Kot pridatek k čaju je najbolj zdrava in zelo okusna sladka smetana ali mleko. Tak čaj ima vsaj toliko hranilne vrednosti, kalikor vsebuje mleka, oziroma smetane. Tudi limonov sok je izvrsten pridatek, čeprav brez hranilne vrednosti. Ker pa limone ne rastejo pri nas in jih uvažamo iz južnih držav, so drage. Tudi gre denar zanje preko meje, zato jih raje ne uživamo. Če že mora biti v izjemnih slučajih v čaju alkohol, tedaj se naj doda

le malo pristnega domačega žganja ali še bolje par žlic vina.

Čaj ni nikako hranilo, ampak le poživilo.

Dogodilo se je pa pred nekaj leti v hribovski vasi sledeče: večina gospodinj v vasi je prav vso mleko prodajala. Pripravno je bilo, ker je prišel mlekar z velikimi kanglami prav pred hišo ponj, plačal primerno in zato hajdi vso mleko do zadnje kaplje iz hiše. Svojim domačim, odraslim kakor otrokom so pa postavile kot zajutrak na mizo neko rujavo žlobudro iz večkrat prekuhanega čaja in kot krepčilo so prilile — špiritovo žganje.

Ali niso bile te ženske popolnoma brez pameti? Dobro zdravo mleko so prodale, da so potem kupovale čaj, sladkor in špiritovo žganje za drag denar. Niso znale računati, niso imele nobene vesti, ker niso čuvale zdravja svojih družin. Greh, smrten je to nad lastnimi otroci. Slepe so bile, ko niso videle bledih ličk svojih otrok, ki so hrali in umirali. Kar jih je po sili doraslo so ostali slabiči, dovzetni za vsako bolezensko kal. Moški so bili sami opuhleži in redki je dočakal starost.

Vsemu zlu je bila kriva nespamet gospodinj, ki niso hotele verjeti, da je taka hrana pogrešena, ker prav za prav to ni nobena hrana. Bolj pametne so se samim sebi dozdevale kakor vsi oni, ki so jih opominjali in svarili pred takim početjem in jim dokazovali, da je čaj z žganjem strup za deco. Seveda, bolj »nobel« je za zajutrak in večerjo čaj. Ali stare korenine, ki vedo povedati, kako so svojčas živeli naši ljudje, ki niso poznali ne »kofeta« ne »čaja«, ampak žgance z mlekom ali zeljem za zajutrak in so ostali korenjaki tja do 80 ali 90 let, so nam živi dokaz, da le priprosta, tečna hrana daje mladini rast in odraslim moč in zdravje tja do najvišje starosti.

Zenske v vojaški suk-nji.

V Mandžuriji se borijo Kitajke proti Japoncem v moški preobleki, oborožene s puškami in bajoneti. Večkrat so že dokazale pri napadih izredno hrabrost ter odločnost. V bližini tolikanj ob-streljevanega Šanghaja je našel angleški opazovalec strelski jarek, v katerem je vršilo vojaško službo 12 Kitajk. Jarek je bil izkopen, da bi bil lahko zaustavljen morebiten japonski napad. — V resnici je bil teden dni za tem odbit napadajoč japonski bataljon. Še le par ur po izjavljenem naskoku so zvedeli Japonci, da so zakrivilo njihov umik

Januš Golec:

Trojno gorje.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvaških pradedov.

16

Kmetje so pridelali tudi v tem letu zadovoljivo za zimo, dasi je grozila z lakoto mišja nadloga.

Leta 1576 je bilo pa na njivi, travniku in v vinogradu vsega več nego preveč. Ljudje so jedli, pili, se veselili in rajali, kakor da je bilo zapisano z vso sigurnostjo, da se bo raztegnilo leto izobilja v dobo sedmih svetopisemskih dobrih let. Preobilica vinske kaplje je rodila zločine pobojev. Nikdo se ni zmisлил v tem letu na prerokbe o slabih časih, ki so že bile nekako namignjene po raznih opisanih udarcih šibe božje. Človek niti ne pomisli, ako se mu godi nekaj časa dobro, da bi utegnilo okreniti kolo sreče na slabše.

Že spomlad leta 1577 je bila z malimi izjemami deževna. Poljska spomladna dela so bila opravljena v mokrotnem, po nižavah naravnost v blatu. Moča je pognala seno v izredno višino,

da se je obetala živinorejcu najobilnejša košnja, če bo že žetev bolj puhla. Malodane tik pred seneno košnjo se je pooblačilo nebo kakor pred vesoljnim potopom. Nato so se odprle zatvornice neba, lilo, deževalo, pa zopet vlivalo je nad eden teden noč in dan. Kje je še bil kak izsušen potočec ali davno pozabljena graba, sta se napolnila, izstopila in pomešala s Sotlo, Bistrico, Bučo, Dramljo, Savo in Krko v eno ogromno jezero, ki je toliko dni raslo in le malenkostno odtekalo. Na srečo, da ni zalezla povodenj obsotelskih krajev iznenada, ampak polagoma, da sta si še lahko otela v nižavi golo življenje človek in domača živina.

Sotla je odnesla po obeh straneh: posamezne hiše, domačije in cele vasi, ki so uživale že bogve koliko desetletij ob njenih bregovih rodovitno blagostanje. Ob Bistrici je bilo razdrtih več jezov, človeških bivališč se hudournik ni lotil vsled naglega odtoka.

O košnji in žetvi po nižinah ni bilo niti govora. Travniki so bili oblateni za cele pednje na debelo, njive od valovja sam Bog si ga znaj koli-

Cene in sejmska porečila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 9. aprila so pripeljali špeharji 51 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 12 Din, špeh pa po 9 do 10 Din. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 70 do 90 Din, 8 voz otave po 85 do 90 Din, 4 slame po 70 do 75 Din, 5 voz krompirja po 1.50 do 2, 1 voz čebule 5.50 do 6, česen 10 do 14 Din. 15 vreč zelja 8 do 5 Din. Pšenica 2, ječmen 1.50, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.25 do 1.50, proso 1.50, rižol 1.75 do 2.50, grah (italijanski) 18 Din. Kokoš 25 do 35 Din, piščanci 30 do 70 Din, raca 25 do 30 Din, gos 50 Din, puran 50 do 80 Din, kozlič 50 do 80 Din. Celi orehi 4.50 do 5 Din, luščeni 14 do 18 Din. Hren 12 do 14, karfijola 6 do 12 Din, ohrovt 3 do 5 Din, glavната solata 2.50, jabolka 5 do 6 Din. Mleko 2 do 3 Din, smetana 10 do 12 Din, surovo maslo 24 do 32 Din. Jajca 0.65 do 0.75 Din, med 14 do 20 Din, suhe slive 8 do 12 Din.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem, dne 8. aprila 1932 je bilo pripelanih 194 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 60 do 80 Din; 7 do 9 tednov stari 90 do 100 Din; 3 do 4 mesece stari 150 do 200 Din; 5 do 7 mesecev stari 270 do 300 Din; 8 do 10 mesecev stari 380 do 400 Din; eno leto stari 500 do 650 Din; 1 kg žive teže so prodajali po 5 do 6 Din; 1 kg mrtve teže pa po 7.50 do 8.50 Din. Prodanih je bilo 120 kom.

★

V ponedeljek se vidi v kuhinji, ako ste imeli v nedeljo goste. Lonci, krožniki, ponve, kozarci, jedilni pribor — celo kopico posode je treba umiti. Vsa kuhinja je v neredu. Ob takih prilikah je bila gospodinja čisto slabe volje. Danes pa se ona veselo in lahko poprime dela, ker ve, da bo kuhinja v kratkem času zopet čista in lepa, ako vzame Vim. A ona uporablja Vim za vse: z njim umiva kozarce in posodo, čisti mizo in deske, škaf in vedro, peč in vso ostalo pripravo. Še celo za tla jemlje Vim, pa tudi za umivanje rok po vsem tem poslu. Ona zelo ceni Vim, njenega zvestega pomagača v kuhinji in gospodinjstvu, ker je tako poceni in varčen.

Minogi bolniki iz Amerike so se seznanili po naših izseljencih z dietetikumom »Planinka-čajem Bahovec«, izdelanim iz zdravih zelišč naših slovenskih Alp. Ti ga posebno radi pijejo pri motnjah v želodcu in črevesju.

Proizvajanje obutve za Orient. Po vrnitvi

Tomaža Bate iz Indije se je pričelo v njegovem podjetju delati na tem, da se za Orient proizvaja ona obutev, ki bo najbolje odgovarjala kulturnim in socialnim potrebam tamšnjega prebivalstva. Pred tremi tedni so bili v oddelku za izdelavo modelov izgotovljeni specialni vzorci. Vse to delo je zahtevalo mnogo truda. Pri tem delu so bili zaposleni čevljarški tehniki in strojni konstrukterji pod Batinim osebnim nadzorstvom. Že danes posluje nekoliko oddelkov v tovarni, ki izdelajo samo za Indijo 100.000 parov čevljev tedensko. Na ta način rešuje Bata krizo. Žrtvoval se je dva meseca na potu po daljnem Vzhodu in iskal načina, kako plasirati svoje proizvode, istočasno pa nabavljati tam surovine. Tudi v tem slučaju je ostal Bata zvest sebi rekoč, da za onega, ki hoče delati — ni krize.

Našim naročnikom!

Nov seznam vseh naših naročnikov smo sedaj uredili. Ako je kdo plačal naročnino in lista morebiti ne dobiva v redu, naj nam to takoj piše, da naslov popravimo, ker drugače se bo pomota vlekla naprej, dokler popravka ne dobimo.



Jarenina. Katoliško prosvetno društvo iz Št. Ilja uprizori v nedeljo, dne 17. aprila po večernicah v društveni dvorani katoliškega prosvetnega društva v Jarenini lepo Finžgarjevo dramo »Veriga«. Vsi, ki ste ljubitelji lepe domače umetnosti, ste iskreno vabljeni, da s tem tudi podprete naše prosvetno društvo. — Odbor.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Krasna 3 dejanska igra »Sultanova hči in dobri vrtnar«, katero je vprizorilo prosvetno društvo pri Sv. Benediktu na Vel. pondeljek, je zapustila v občinstvu globok utis. Igralci so se tokrat res vživeli v svoje vloge, tako da je bil res užitek slediti poteku igre. Soglasna sodba občinstva je bila: lepo je bilo. Igra Sultanova hči se po-

novi v nedeljo 17. aprila po večernicah. Vabljeni vsi, ki je še niste videli, zlasti pa sosede od Sv. Antona, Sv. Ane, Négove, Sv. Jurija, Trojice in Sv. Lenarta!

Negova. Fantovski odsek prosvetnega društva v Negovi ponovi v nedeljo, dne 17. aprila po večernicah v grajski dvorani igro »Pri kapelici«. Prijatelji mladine vljudno vabljeni.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Naši fantje iz kmetko-nadaljevalne šole prirede ob zaključku II. letnika tukajšnje kmetko-nadaljevalne šole zaključno slovesnost z vprizoritvijo priljubljene narodne igre »Revček Andrejček«, petjem in deklamacijo. Vsi, ki imate razumevanje za resna stremjenja naše mladine, pridite v nedeljo, dne 17. aprila po večernicah v Društveni dom, da v skupnosti z njo za trenutek pozabite vsakdanje skrbi.

Puščava. Naš pevski odsek prosvetnega društva priredi v nedeljo, dne 17. aprila po večernicah ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih g. A. Kores v Puščavi gledališko predstavo, in sicer: »Brez zajtrka«, veseloigra, in »Pri kapelici«, igra v treh dejanjih. Nastopi tudi pevski zbor z venčkom narodnih pesmi. Kdor se hoče pošteno nasmejati našemu »Jurčku«, pride gotovo pogledat. Zato vljudno vabljeni domačini in sosede od blizu in daleč. Na svidenje!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Kaj ljubko proslavo materinskega dne je na Marijin praznik v Prosvetnem društvu priredila naša mladina — zlasti šolska. Vrstilo se je petje, deklamacije, govori in prizori z ganljivo, poučno in blažilno vsebino. Posebno je bilo ganjeno vse občinstvo, ko so tri sirote, ki jim je nedavno smrt ugrabila mater, na odru pisale pismo mamiči v nebesa. Prireditelji ostane gotovo vsem v lepem spominu.

Gornja Ponikva pri Žalcu. V nedeljo, dne 17. aprila proslavimo pri nas na Ponikvi očetovski dan v smislu katoliške akcije. Poseti nas tajnik katoliške akcije za lavantinsko škofijo č. g. Franc Kolenc. Sveto opravilo bo ob 7. in 10. uri popoldne. Popoldne uprizori Prosvetno društvo »Slomšek« v župnikovi uti igro »Skriven zaklad«. Obenem bo govoril o Katoliški akciji g. Kolenc. Upajoč, da se snidejo ta dan vsi ponkovski očetje in fantje, radostno kličemo: Živela Katoliška akcija!

kokrat premetane s pridelki vred. O kakih prihrankih glede človeške in živalske prehrane izza minule dobre letine v spodnjih krajih ni bilo ne sluha in ne duha. Štajerc in Zagorec, ki sta lani jedla, da ju je bolelo za ušesi in pila, da sta se božala ter bratila s palico in polenom, sta prosjčila to poletje po vrhah za slamo in semensko ajdo. Hribovci so pomagali za prvo silo, ker je hranil vrhovljan še vedno nekaj za oddajo na poplavljenega dolenjca. Vse je upalo na otavo in ajdo, ki sta obetali zimsko prehrano kljub dejstvu, da bosta druga košnja ter žetev precej pozni. Enaka, če ne še gorša povodenj kakor seno in poletno žetev je uničila tudi otavo in ajdo. Na jesen l. 1577 je deževalo, curljalo in pršelo, dokler ni zapadel prav zgodaj debel sneg. Ob ves jesenski pridelek ni bil le poljanec, še celo gorjanec. Pokošena otava mu je segnila v dežju, ajdo in proso so zbili v tla nalive, grozdje je popokalo ter segnilo, repo in korenje je pokril sneg, domovina blaženega krompirja je še bila tedaj neznana Amerika. Samo na pol nagnito sadje so ljudje zbirali in rezali, ga skrbno sušili in zaklepali v škrinje

za zimo. Zima z debelo snežno odejo pred durmi; človek in živina brez hrane in krme, da, tik ob Sotli celo brez zadostne strehe! Prerokovanja o lakoti in kugi niso le namigavala ter opominjala, da, razbijala so po vratih ter vpila, da bo jo na zimo in spomlad!

Leta 1578 v zimi je pričelo, na spomlad je izbruhnulo najprej na hrvaški strani ob Sotli. Po spodnjih krajih se je bila raznesla strašna vest, da je prirogovila v tolikanj vsled pomanjkanja udarjeno pokrajino črno progasta krava, kakor so si predstavljali ljudje neizbirčno in neusmiljeno morilko — kugo!

Že na spomlad v letu 1578 ni prignal nobeden Zagorec kakega repa na sejm v Podčetrtek, k Sv. Petru, v Kapele, na Pilštajn ali na Planino. Par hrvaških sejmarjev, ki so se še upali na štajersko stran, je pripovedovalo strašne slučaje o neugnanem pojavu kuge pri ljudeh in pri živini. Najprej so začeli umirati ljudje nagloma med neznosnimi bolečinami in širjenjem smrada, in cepati živina nižje Zagreba. Z bliskavico je segla šiba kuge po celem Zagorju, koder je bila povzro-

ženske. Sploh pa niso bojevnice na Kitajskem prav nič novega. Pred 10 leti med kitajsko revolucijo je zaslovela mlada Kitajka, ki se je pisala Foo-Foo-Wong. Oprijelo se je je ime »Kitajska devica Orleanska«. Načelovala je 700 ženskam in navalila s to četo na poslopje vlade. Druga ženska, vdova po uglednem trgovcu Changu v Honanu, ki je bil umorjen od roparjev leta 1924, se je priključila tolovajski bandi. Pozneje, ko je poveljevala 3000 mož broječemu oddelku, so jej dali naslov brigadnega generala.

7000 let stara slika.

Pred 7000 leti je umrl v Gebelu v Egiptu uboga para, kojega

Dobje. Na dan 4. aprila je imelo tukajšnje Katoliško slovensko izobraževalno društvo svoj občni zbor, na katerem je pristopilo 73 novih članov. Društvo ni delovalo že od leta 1927, odkar je odšel č. g. župnik dr. Ivan Žagar. Z ozirom na naše krajevne razmere je društvo neobhodno potrebno in se ga ljudstvo z veseljem oklepa. Žal da nimamo dovolj splošnih delavnih moči in primerne prostora.

Št. IIj pri Velenju. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva priredi v nedeljo, dne 17. aprila ob pol 3. uri popoldne šaljivo igro »Kmet Herod« v Društvenem domu. Pred predstavo bo našim gospodinjam in dekletom govoril priljubljeni g. Levstik iz Celja. Predavanje bo kajpada zanimalo tudi moški spol. Predstavil se nam bo tudi krepak pevski zbor pod vodstvom g. Cirila Veniškina iz Škal. Čisti dobiček je namenjen povzdigi sadjarstva v Št. Ilju, ki pa je že sedaj na visoki stopnji. Vljudo vabljeni domačini in sosede, posebno gospodinje in dekleta!

★

Skrivnost milijonarke.

»Herald Square« je eden najstarejših hotelov Njujorka in je zavzemal svojčas poleg znanega hotela »Waldorf Astoria« v amerikanskem vele mestu prvo mesto. Je bilo torej povsem naravno, da si je izbrala bogata gospa Ida Wood skupno s sestro in nečakinjo baš ta hotel kot prebivališče. Podučila je osobe hotela, da je ne sme nikdo vznemirjati in ne smejo pustiti nikogar k njej.

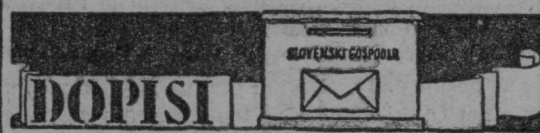
Leta so pretekla. Med tem je že bila umrla sestra milijonarke in tej je sledila kmalu na drugi svet tudi nečakinja. Ida Wood je ostala v dveh najetih sobah sama in je preživljala čisto samotarsko življenje. Plačevala je točno račune in povrh je še dajala strežnicam lepo napitnino. Oblačila se je vedno črno in je nosila klobuk, ki je presegal leta navadnega človeškega življenja. Praga hotelske jedilnice ni prestopila nikoli. Živela je le od kruha in mleka.

Živa duša se ni zmenila za staro go-

spo, dokler se ni izkazalo lepega dne, da hrani Ida Wood milijonsko premoženje v svojih dveh sobah. Njen nečak, Otis Wood, je bil iztaknil bogastvo.

Pred mnogo leti je slovela Ida Wood kot krasotica v Njujorku. Bila je središče družabnega življenja in jej je bila nekoč dana priložnost, da je plesala s tedanjim princem Valeškim, poznejšim angleškim kraljem Edvardom VII., ko je posejil Združene države.

Po smrti moža je dvignila Ida Wood denarno zapuščino v banki in je izgnila neznano kam v spremstvu sestre ter nečakinje. Milijone, katere jej je izplačala banka, je nosila neprestano pri sebi. Cela jata zasebnih detektivov, katere so najeli njeni sorodniki, je bila na delu, da bi izsledila bivališče izginule. Iskali so jo povsod na svetu. Tim večje je bilo presenečenje, ko je zadel na milijonarko lepega dne njen nečak v hotelu »Herald Square«, v sredini Njujorka. Ker je bogatašinja stara že 94 let, je pričela med sorodniki neugnana tekma za dediščino njenega milijonskega



Kotlje. Naše prostovoljno gasilno društvo je na spomlad zopet oživelo. Na velikonočni ponedeljek se je zopet prikazalo na odru. S sodelovanjem tukajšnjega pevskega zbora je uprizorilo burki »Vedež« in »Kakšen gospod, tak sluga«. Obe igri sta dobro uspeli in sta zbudili veliko smeha. Tako igralci kakor tudi pevci so bili deležni vsestranske pohvale. Igra se bo ponovila. Obiskalo je naš kraj na velikonočne praznike dosti smučarjev, saj je bilo še kakih 40 cm debelo snega. Žal so imeli nesrečo. Na velikonoč si je namreč nek 9 letni deček, doma iz Maribora, pri smučanju zlomil nogo, neka dama pa si je nogo izvinila.

Marenberg. Spet se oglašamo Marenberžani, da sporočimo svetu nekaj novic. Za nas so sicer že bolj »stare novice«, za marsikaterega brávca Slov. gospodarja bodo še gotovo nove.

Smo bolj počasni, ker smo precej v sorodstvu s Pohorci na oni strani Drave. — Na cvetni ponedeljek je bil spet sejem. Tokrat je bilo približno 30 glav živine. Obisk sejma je bil precejšen, kupovalo pa se je zelo malo. — Na veliki petek popoldne je bila običajna procesija na Kalvarijo, kjer je bil križev pot ob 5 postajah skrivnosti žalostnega dela sv. rožnega venca. Bil je tudi nagovor na ljudstvo, ki se je v častnem številu zbralo, da dostojno počasti spomin Odrešenikove smrti. V Zgornji Vižingi je umrla 74 letna gospa Marija Leitinger, rojena Vald v Ribnici na Pohorju. Lani 15. avgusta je še slovesno obhajala zlato poroko. Kmalu nato so jo odpeljali v bolnico. Trpela je pol leta zelo hudo, dokler ni Bog verno ženo na velikonočno nedeljo poklical k sebi. — Banovinski zdravnik dr. A. Hönnigmann je kupil na Remšniku posestvo g. Kajzer-ja, po domače Urlepovo, za 120.000 Din. Knjižnica Katoliškega prosvetnega društva se je v zadnjem času povečala za precejšnje število knjig. Segajte pridno po njih: dobite takšne za kratek čas in takšne za pouk.

Kamnica. Za Veliko noč nam je pripravila neizprosna smrt dva žalostna spreveda, smo na zadnji poti spremili ugledni gospodinj Veroniko Čížekovo iz Jelovca in Rozo Vadlenbergerjevo pri Sv. Urbanu. Po Veliki noči pa zamoremo veselo poročati, da smo na Marijin praznik prav slovesno obhajali svoj materinski dan in veličastno pohvalili dobre mamice, ki za svojo mladino tako požrtvovalno skrbijo. Tudi slikanje naše lepe podružnice sv. Urbana prav lepo napreduje in že nestrpnost pričakujemo veselega dne, ko se nam bo pokazala v svojem novem svatovslkem oblačilu. Na nedeljo Dobrega pastirja pa smo imeli veselo gostijo gospe Franje Hauptman, rojene Košir z g. I. Ločičnik iz Maribora.

Svečina. Naša župnija je sedaj v verskem oziru čisto prerojena. Na praznik sv. Jožefa je

truplo so stlačili po tedanjih predpisih v meter široko krsto, ko so ga poprej po staroegipčanskem običaju balzamirali. Kakor vse mumije so ovili tudi to s platnenimi omoti. Ker je pa bil rajni svojcem posebno ljub in drag, so poskrbeli za to, da mu je poslikal slikar potno ruto. Z grobom omenjenega moža je bila odkrita tudi njegova potna rufa. Na ta način je prišlo današnje človeštvo v posest 7000 let stare slikarije na platno, ki je dosedaj najstarejša. Odkritje se je posrečilo italjanski ekspediciji, ki je oddala nad vse dragoceno najdbo muzeju v mestu Turin. Rutica je bila že seve

čila povodenj upostošenje in kjer se je bila usedrila lakota. Človek je na večer še zdrav, drugi dan se že zvija radi pekočega ognja v prsah ter po trebuhu in črevah. Na več mestih vzrastejo gnojne bule, smrt je še edino odrešenje iz peklenjskih muk.

Pri živini gre mnogo hitreje. Kmet naklene junce, se poda na njivo orat, nazaj pa privpije ves obupan, da sta se zgrudila mrtvi obe živali. Število človeških in živalskih žrtev je že tako naraslo, da jih ne utegnejo več pokopavati.

Gospoda se je zaklenila za grajsko obzidje bolj skrbno nego pred Turčinom; narod pa pada, umira in tuli od lakote. . . . Kuga je že napodila v smrt cele družine, izpraznila domačije ter iztrebila vasi. Mrtev človek in žival obležita, kjer ju je zalotila smrt. Nikdo se niti ne zmeni, kdo bi naj bila nesrečna žrtev, kaj šele, da bi se je usmilil in jo zagrebel.

Zrak po celem Zagorju je tako otrovan od kuge, da ga ne morejo očistiti nobene čarovnije.

Staro Bibičko v Zelenjaki, ki je znala edina pomagati v tej bolezni ljudem in živini, je

ukazal cesargrajski oskrbnik živo sežgati. Nekdo jo je bil ovadil radi čarovništva. Grajski beriči so dobili res pri njej: močerade, krastače, posušene kače in druga proti kugi obična zdravila. Obsojili so jo na prostem pod milim nebom na smrt na grmadi, ker je priklicala z zlodejevo pomočjo črno kugo v izstradane kraje. Nikdo si ni upal babure zgrabiti, da bi jo bil privezal na kup pripravljenih drv ter podkuril. Natirali so ženšče v njeno lastno bajto, zapahnilo vrata ter upepelili kočuro s copernico vred. Kljub temu, da je uničil Bibičko ogenj z zdravili vred, kuga še hujske razsaja. Narod je uverjen, da bo udarila tudi po strahopetnih gospodi.

Štajerski gorenjci niso verjeli Zagorcem radi stare izkušnje: Hrvat rad pretirava vsako istino! Je bila že tedaj in je še danes navada, če pogori koča enemu zagorskemu seljaku, prosjačijo kar cela sela daleč naokrog kot pogorelci. Zagorec rad vzbuja sočutje, raznaša tisočkrat povečane novice, da zastonj piše in mu poskakuje srce, če drugega gane iz trte in domišljije izvita usoda.

Nekaj pa je vendarle moralo bukniti med

pristopilo k mizi Gospodovi toliko mož iz cele župnije, kakor še menda nikdar poprej. Naš g. župnik je pa tudi mož na svojem mestu. S svojo ljubeznivostjo zna pridobiti vsakogar za pošteno stvar. — Hud udarec nas je zadel vse občine naše župnije s tem, da bodo odslej morale občine skrbeti za okrajno cesto, ki vodi od Gornje Sv. Kungote do Svečine. Stara je že ta cesta. In mnogo prometa gre po njej. Vsak dan vozi celo avtobus od tu v Maribor. Če bo pa ostala cesta v občinski oskrbi, bodo pač občine morale prepovedati vožnjo s težkimi motornimi vozili po tej cesti. Kajti nemogoče je, da bi naše revne male občine mogle dobiti na cesto toliko gramoz, kakor ga je dal na leto okrajni zastop in da bi še povrh vsak mesec plačevali cestarju okoli 1000 Din. Saj še za občinske ceste nimamo sredstev. Kam homo pa prišli! — V naše kraje je letos prišlo precej vinskih kupcev, posebno iz Ljubljane. Sloves izbornih svečinskih vin gre danes daleč. Hval Bogu, da so v Ljubljani opustili nakupovanje banatskih in dalmatinskih vin in segajo naši sosede Kranjci sedaj raje po res finih in prvostvinskih vinih iz Svečine. — Finančna straža v Svečini (pri cerkvi) se bo opustila, ostane pa ona na svečinskem Podigracu, kjer gradijo novo carinsko poslopje tik ceste, ki vodi v Ernovž. Neradi so slovenski financarji zapustili naš prijazni kraj in so žalostni odšli v južne kraje. — Naša okolica pričakuje letos hogato sadno letino, ker je to leto mariborsko-slovenjegoriško okrožje na vrsti glede sadja. Bojimo se samo tega, da radi težkoč glede pošiljanja denarja iz ene države v drugo sadna trgovina ne bo šla tako izpod rok, kakor pred par leti. Merodajni krogi bodo že morali pravočasno poskrbeti za dovolj denarja in redni denarni promet s sosednjimi državami, sicer bi bil zastoj v sadni trgovini za nas sadjarje hud udarec.

Hoče pri Mariboru. Umrl je dne 3. aprila po dolgi in mučni bolezni daleč na okoli znani Ivan Dvoršak iz Rogoze. Bodi mu domača zemlja lahka!

»Demoljubni pevce«, zbirka ljudstvu priljubljenih pesmi, broširano 3 Din, vezano 5 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Cirkovce. Zopet so se otožno oglasili farni zvonovi. Naznanili so, da je dne 1. aprila nenadno mirno v Gospodu zaspal blag oče, spoštovani mož in daleč naokrog poznani zvesti naročnik »Slov. gospodarja« g. Andrej Čelan, mlinar in posestnik v Zg. Jablanjah v 73 letu starosti. Kako je bil pokojnik priljubljen in čislán, je pokazal njegov pogreb v nedeljo, dne 3. aprila. Čast in zahvala gre predvsem č. gg. duhovnikom, pevskemu zboru za pretresljive in v srce segajoče žalostinke, gasilnemu društvu, katerega je kot svojega dolgoletnega člana častno sprejelo na njegovi zadnji poti, ter vsem znancem in prijateljem. Dragi oče, dasiravno Ti ni bilo dano ućakati bližajoče se pomladi ter novega razcveta narave, smo preprićani, da že uživaš zasluženó plaćilo pri Njem, ki si ga v življenju tako ljubil!

Št. Janž na Dravskem polju. Na Veliko soboto je nastal v Prepoljah požar, ki je ogrožal radi moćnega južnega vetra skoro vso vas. Sicer so prihiteli k nesreći šentjanski glasileci, vendar niso mogli radi pomanjkanja vode nuditi potrebne pomoći. Naslednji teden, 1. aprila je Singerjev avtomobil povozil tovarniškega delavca Franca Cafuta v Loćkem klancu in mu zadal težke poškodbe. Zdravi se v mariborski splošni bolnici. Na belo nedeljo je Prosvetno društvo vprizorilo »Repoštevaa. Igro so izpeljali prav dobro. Pred igro so pevci zapeli par pesmi pod vodstvom organista g. Davorina Colnerića, ki mu gre za trud najlepša zahvala. V odmorih so pevci popevali v dvorani. V naprej je v pripravi »Mala pevka« in več lepih dram.

Sv. Jurij v Slov. goricah. K zadnjemu počitku smo spremili preljubega in nepozabljenega tovariša Franca Divjak iz Partinja. Bil je star še komaj 35 let, a že nam ga je ugrabila smrt v najboljšem življenjskem času. Bil je tudi vzoren katolićan, prejemal pogosto sv. zakramente ter je rad pomagal siromakom in drugim. Naj mu bo Bog plaćnik za njegove dobrote in usluge!

Sv. Ana v Slov. goricah. Svećano so doneli v nedeljo in pondeljek naši farni zvonovi ter naznanjali vesele velikonoćne praznike. Med svećanostne zvoke so se tudi pomešali glasovi, ki so peli smrtno pesem daleć na okrog znani in spoštovani ženi Katarini Šiškó, posestnici na Draženvrhu. Razne lepe ćednosti in lastnosti

so kinćale rajno v življenju. Bila je možu zvesta žena, otrokom zlata mati, sosedom mila sosedka, ki siromakov ni zapustila. Vso zimo je bolehalá ter bila sprevidena s svetimi zakramenti. Bolezen je nekoliko prenehala in že so se veselili, da bodo vsi skupaj obhajali velikonoćne praznike. Toda ćlovek obraća, Bog pa obrne. V soboto je še pripravljala za praznike. Bolezen jo je moćno napadla in ob času, ko so blizu blagoslavljali velikonoćno jagnje, je izpolnivši 71 leto mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se je vršil v torek, dne 29. marca ob ćbilni udelećbi sorodnikov, znancev in prijateljev. Kot zvesti bralki »Slov. gospodarja« želimo, naj ji bo ljubi Bog za vsa njena dobra dela bogat plaćnik, njeni duši pa milostljiv sodnik! Njenemu možu, sinu, hćeri in snahi pa naše soćalje!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Tudi pri nas razsaja gospodarska kriza in tlaći vsakega kmeta ter tudi obrtnika. Poleg tega so se v našem Spodnjem dolu pojavili lisjaki v ćloveški podobí, ki so ponoći pobirali naše kokoši kar iz zaprtih hlevov. Potem so jih nekaj kar eksportirali proti Mariboru. Oko postave pa jim je pravočasno prišlo na sled. Upati je, da se takim dolgoprstnećem pristricejo dolgi, za nas nevarni prsti, da bodo imele naše stare mamlce kokoške ponoći mir pred takimi lisjaki. Oškodovani, ki so jim zginićle kokoši, pa tarnajo: ćeš, nič ni kokodak, pa tudi nič ni za tobak.

Sv. Vid pri Ptuj. Tukaj se je 4. aprila, na Marijin praznik, izvršila lepa slovesnost, res proslava materinskega dneva. Drućini trgovca Aug. Šošterića se je narodil deveti sin, oziroma 11 otrok. Nj. Vel. kralj je po svojem zastopniku majorju Šaracu iz Ptuja bil boter temu otroku. G. zastopnika je ljudstvo — vdano državi — nad vse ćastno sprejelo. Doma ga je pozdravila mala Verica s krubom in soljo, pred cerkvijo ga je ćakal obč. odbor, ki mu je izrekel dobrodošlico. G. župnik ga je sprejel na cerkvenem pragu. Ljudstva se je pri slavnosti kar trlo. Po cerkveni slavnosti se je izvršilo kosilo v Slomškoví dvorani, ki je kot nalašč za take prireditve. Prvo napitnico je izrekel g. župnik z željo za procvit naše lastne države in na zdravje Nj. Vel. kralja. G. major Šarac je v lepem govoru izrazil svoje zadošćenje nad tako lepim spre-

Hrvati, so govorili vrhovljani, sicer bi ne ćepeli vsi doma kakor jazbeci v zimskem spanju. Pilštanjske trćzane je še posebno grizla radovednost, kako in kaj je med brati onstran Sotle, da jih ni med nje na sejme in s suho robo po hišah. Enoćkega postopaća Andreja so drezali tako dolgo, da je obljubil, da se bo podal na ogled od Zelenjakov do Klanjca in će bo treba, še tudi dalje do Krapine. Ema ga je preskrbela s pijaćo in jedaćo, da bi odganjal od sebe kugo, će bi jo res kje srećal. Oprtal si je Draša dve polni bisagi preko pleć, privezal za pas obilno ćutaro starine, gorjaćo v roke in adijo za kugo, da bo ustrećeno trćski radovednosti.

Ogledniku se ni mudilo. Rabil je dva dni do Št. Petra, kjer je bil most preko Sotle in cesta do Klanjca ter razpotja po celem bednem spodnjem Zagorju. Komaj je prikrevsal v Dekmanci po štajerski strani v blićzino Sotle, mu je nagnal koj prvi pogled na bratsko Zagorje mravljince plahošći po hrbtu. Ob Sotli ni bil pospravil nikdo razdejanj po zadnji povodnji. Travniki so bili še vsi v blatu, njive ne zorane in kakor daleć je

seglo oko, nikjer setev in ne zelenja! Ko je vprašal Dekmanćana, kedaj mislijo Hrvati na seneno košnjo in na obdelavo polja, se je naćgovorjeni prekrićal, vzdihnil, se prijel za usta, zaćel bećati pred bisagarjem in šele v precejšnji oddaljenosti je kriknil na ves glas: »Kuga razsaja, raznašajo jo beraći!« Ni bil Belakov Drećica bojazljivec, a takole obnašanje pred prekoraćenjem Sotle mu ni bilo vseeno.

V vas Št. Peter v Leskovcu sploh ni smel. Šentpeterska cerkev je bila obdana z visokim in moćnim obzidjem. Bila je pripravljena kot utrdba za slućaje turćskih vpadov. S cerkvenega obzidja je vpil nanj straćar in mu zabijal v uho, da ne sme v vas, će mu je drago življenje! Saj se mu pozna že na bisagah, da je zagorski malhar, ki trosi z beraćenjem kugo!

Toraj bavbav s kugo ni bil plod hrvaške domišljije, prebridka istina, si je ponavljal v mislih pilštanjski izvidnik, ko je obrnil hrbet Št. Petru in zavil preko polj proti Sotli, kjer je bila poraće-na 1. 1573. nesrećna kmećka vojska.

(Dalje sledi.)

vsá razpadla, pa spretne roke so jo zopet zlepile in je sedaj razloćno videti, kaj da je slikal staroegipćanski slikar pred 7000 leti na platno. Slika predstavljá lov na takozvanega nilskega (povodnega) konja in je izvedena v dveh barvah: v ćrni ter rdeći.

Noće priti.

Mesar Jelen pošlje svojega sinćka nakupovat vole. Sinćek ni baš med najpametnejšimi in se kmalu spre s svojim dobaviteljem. Oćita mu, da mu je dal enega vola premaló. Ker se ne moreta sporazumeti, brzojaví sinćek po oćeta. Ta pa mu odgovori: »Radi takega vola ne grem od hiše.«

jemom in je napil družini novokrščenca in celi fari. Posebno pozornost visokih gostov je vzbudilo lepo petje v cerkvi in pri mizi. Pel je cerkveni zbor pod vodstvom g. organista Brgleza. Otroku je Nj. Vel. kralj daroval zlato verižico s križcem in cekin za 20 Din. — Tega pomembnega dneva ne bomo nikdar pozabili. — Igra »A njega ni«, ki se je dvakrat odigrala na našem odru, je uspela nad vse pričakovanje. Pisatelj te igre, naš domačin Purgar Gustelj, je obakrat igral glavno vlogo in jo izvrstno rešil. Igra je v srce segajoča dogodka naših kmečkih družin v svetovni vojski.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Prav neusmiljeno je začela nemila smrt pri nas posegati v mlade družine z najhujšimi udarci: pred Veliko nočjo je odvezla dve mladi materi iz kroga otročičev, na samo Veliko noč je bil pokopan oče Ivan Kovačec iz Apač; že naslednji dan pa je izdahnil v Zgornjih Pleterjah po kratki boleznii mlad, komaj 37 letni kmet Franc Peršuh, oče petero otročičev, ki jih je zapustil svoji ljubljeni ženi. Pokojnik je bil tih in skromen, a nadvse skrben, pa tudi razumen gospodar — dovršil je bil kmetijsko šolo v Št. Jurju, in zato povsod priljubljen in spoštovan. Radi tega je bil v načelstvih zadrug: domače posojilnice in Strojne zadruge ter zadnja leta tudi cerkveni ključar. — Ob spremstvu štirih duhovnikov in dveh bogoslovcev ter velikega dela fare z gasilci, kojih član je tudi bil, se je vršil njegov pogreb, ki je pokazal, kako ga je vse ljubilo in zato tembolj sočustvovalo z osirotelo njegovo družino in celo Zimetovo rodbino. Počivaj v Bogu! — Nam pa daj nebo dosti takih mož!

Sv. Duh v Haložah. Dne 21. marca smo izročili materi zemlji k večnemu počitku na pokopališču pri Sv. Duhu petletnega sina Antona Pulko. Dne 26. marca pa njegovega bratca triletnega Janeza. Tako je naša družina obhajala žalostne velikonočne praznike. Srčna hvala občini Dolena, ki nam je v tej sili prikočila na pomoč.

Korovci. V četrtek, dne 31. marca, je tukaj zaspala v Bogu Frančiška Grah, stara 50 let. Bila je dobra krščanska mati ter zapušča moža in dva sina. Pogreb je pričal, kako je bila rajna priljubljena. Naj počiva v miru! Ostalim pa naše sožalje.

Sv. Marko niže Ptuja. Markovčani imamo travnike in lesove na drugi strani Drave proti Sv. Vidu. Naši pradedi in tudi mi smo do sedaj vozili vse v čolnih ali ladjah čez Dravo. Kako mučno je bilo to za nas, boste slišali. Vsak posestnik, najsi bo velik ali mal, si je moral najeti toliko koscev, da so mu vse enkrat pokosili, ker drugekrat jih ni dobil. Može so morali biti pri vodi, da se je spravila danes enim jutri drugim kmetom krma domov. Večkrat so se že dogodile velike nesreče. Par slučajev vam hočem navesti, ki sem jih sam z lastnimi očmi videl. Naložili so voz trave v čoln ali ladjo. Zraven so bile tudi tri krave, okoli 12 ljudi ter vso orodje, ki se potrebuje pri košnji. Ko odrinejo in pridejo na sredino Drave, so zajeli valovi čoln, vse se je obrnilo in potopilo. Ljudje in živina so splavali na površje vode ter gledali, od katere strani bi se jim nudila pomoč. Pa si je navadno moral vsak sam pomagati, kakor si je mogel in znal. Nek mož, star okoli šestdeset let, ki sedaj že počiva v grobu, je v smrtni stiski prijel plavajočo kravo za rep ter tako srečno prišel do obrežja. Pobožal in poljubil je svojo rogačo kot rešiteljico. Drug slučaj: Posestnik, ki še zdaj živi, je peljal voz šibja čez Dravo v čolnu.

Bili so že zraven posestnika njegova hči in nek mož ter par volov. Po nepredvidnosti se je vse skupaj obrnilo in vsi so bili izročeni dravskim valovom. Gospodar bi se bil hitro rešil, ker je znal dobro plavati. Toda zagledal je svojo hčer, ki so se valovi igrali z njo. Trudi se za njo in ko jo dohiti, jo prime za pas ter tako plava med smrtjo in življenjem s svojo hčerko proti Haložam. Haložani, ki so videli nesrečo, so jima nudili prvo pomoč. Vzeli so ju pod streho ter ju drugi dan poslali domov. Kaj si je mislila žena, ko je izvedela za nesrečo, si ne moremo predstavljati. Vesela je bila, ko ju je zagledala, čeprav voza in drv niso videli več. Več takih slučajev bi navedel. — Ako se ni dala spraviti čez Dravo krma in drva, smo morali voziti okoli nad Ptuj, tri do štiri ure daleč. To je bila vožnja, da se je Bog usmili. Po potu je največkrat voznika dohitela ploha, da je nazadnje pripeljal gnój domov. Večkrat se tudi zgodi, da voz ponoči pride na Ptuj. Tam ga vprašajo, kje imaš luč? Ako bi gospodje videli naše nesreče, bi ne vprašali za luč, ker poleg krme luč nositi in v parni kaditi, se mi zdi vseeno. Zaradi varnosti in ker že zdaj več let teče Drava tukaj po eni strugi, smo si kupili brod v Dupleku. Je že precej obrabljen, ali vendar še za silo dober, ker so ga naši vrli možje dobro popravili. Ako bi se Drava vedno držala ene struge, bi bilo dobro; ali na to se ni zanesiti. Lahko nam že letos vse razdere, ako ne bomo branili. Delamo, kolikor je v naših močeh, že skoraj celo zimo z zaupanjem, da bo pri našem letnem delu ves trud poplačan. To so naše težke razmere, ki jih v sedanjih slabih časih in v tej neznosni krizi skoraj ne moremo prenašati. Obračamo se do vseh pristojnih činiteljev, da nam pridejo na pomoč. Drava je nujno potrebna regulacije.

Sv. Urban pri Ptujcu. Tukajšnji župnik Ivan Razborek je bil razrešen občinskega odbornišstva v občini. Enako Januš Alojz, posestnik, ki je že oktobra lanskega leta umrl.

Murska Sobot. Tukajšnji uradni živinozdravnik g. Šerbec Jože je v četrtek, dne 31. marca promoviral na zagrebški univerzi za doktorja živinozdravniške medicine. Čestitamo!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Umrla je v starosti 27 let obče spoštovana gospodinja Frančiška Štumpf. Udarci je tem hujši, ker je komaj dve in pol leta bilo omožena. Zapustila je dva mala otročiča, enega poldrugo leto, drugega pa štiri tedne starega. Rajna je bila blagega, mirnega in tihega značaja. Poznali so jo daleč okrog pod imenom dobra Plojeva Franca iz Cogetincev. Kako je bila priljubljena pri ljudeh, je pričala velika množica ljudi, ki jo je hodila kropiti, in pogreb, katerega se je udeležilo kljub mrzlemu vremenu na veliki četrtek veliko število ljudi. Ti pa, dobra Franca, počivaj v miru!

Štrigova pri Ljutomeru. Celo področje naše občine je prišlo pod dravsko banovino, in sicer del občine, ki leži na levi strani reke Mure pod občino Dol. Bistrico, srez dol. lendavski, ostali del pa, ki leži na desni strani reke Mure pod srez ljutomersko-radgonski kot samostalna občina s sedežem v Štrigovi. S tem, da je občina Štrigova, ki meri 5388 ha površine, odpadla od sreza Čakovec, se je površina sreza Čakovec zmanjšala na 36.501 ha, dočim je do sedaj znašala 41.889 ha; srez ljutomerski-radgonski pa, ko je meril dosedaj 37.378 ha površine, se je dvignil na 42.766 ha, in je torej za 6165 ha večji od sreza Čakovec. Z odcepljenjem naše občine Štrigova od sreza Čakovec in priklopljenju iste k srezu ljutomersko-radgonskemu, se je izpolnila želja tukajšnjega prebivalstva. Že

ob priliki razsula bivše avstro-ogrske monarhije je naše ljudstvo težilo za tem, da bi Medjimurje ali vsaj Štrigova pripadla Sloveniji. Pa takrat še ni bil prišel čas za to. Ko so razmere dozorele, se je naša zahteva izpolnila. To kajpada nekaterim ni po godu in zato pišejo članke v Čakovcu izhajajočem »Medjimurškem Glasniku«. Mi ne maramo na te reči odgovarjati, samo to bi radi pripomnili, da ljudstvo v celi štrigovski župniji govori narečje, ki ga govori ljudstvo v ljutomersko-radgonskem, ormoškem in ptujskem okolišu. Najboljši dokaz za jezikovno pripadnost ljudi so knjige (molitveniki, pesmarice, listi) in časopisi, ki jih ljudstvo čita. V celi naši župniji imajo naročene hrvaške časopise samo učiteljstvo in občinsko uradništvo, dočim ima skoro vsaka ali pa vsaka druga kmečka hiša izključeno samo slovenske knjige in časopise, kar lahko potrdi Družba sv. Mohorja, uredništvo Slov. gospodarja in drugih slovenskih listov. Priklopljeni smo Sloveniji v politično-upravno pogledu, želimo pa, da bi se to zgodilo tudi v cerkvenem pogledu. Pripomnili bi še tudi to: pred 20 leti se v naši cerkvi sploh niso slišale druge pesmi, nego same medjimurske in slovenske. To je prav dobro vplivalo na ljudstvo. Tudi danes poje ljudstvo, ako je v cerkvi skupno petje, iste pesmi. Zakaj pa se skupno cerkveno petje ljudstva onemogočuje?

Veržej. Poslovia se je od nas učiteljica gospa Slokarjeva, ki je nad tri leta delila iz svojega srca, kar je v njem imela lepega in dobrega za našo mladino. Bog povrni! V novi službi Bóg blagoslovi! — Najstarejšo faranko smo pokopali med prazniki, 91 letno mamičo Sabotič, in najmlajšega farana, par dni starega Izidorja, ki je zapustil svet in odšel med »ta nebeške pridne purgarje«. V nedeljo, dne 10. min. meseca so zaključile gojenke gospodinjske nadaljevalne šole svoj tečaj, prvega te vrste v fari, kateremu je posvetila vso skrb in ljubezen gđ. voditeljica učiteljica Vičič-eva. Nudila je gojenkam možnost, da se v nekaj mesecih brez velikih stroškov priuče vsemu potrebnemu in primernemu za gospodinjstvo. Gojenke cenijo njeno požrtvovalnost in izvedenost in so ji za vse prav iz srca hvaležne.

Novacerkev pri Celju. V soboto, dne 2. aprila smo pokopali Marijo Urlebovo, rojeno Lebičev, po domače Kadežev, iz Hrenove, sestro vlč. gospoda Jurija Lebiča, knezoškofijskega tajnika v Mariboru in svakinjo vlč. gospoda Franca Urleba, župnika v Dobrni. Bila je vzor krščanske žene. Pred omožitvijo je bila več let prednica Marijine družbe in čez 10 let cerkvena pevka. Kako je bila rajna priljubljena, je pokazal pogreb, katerega je vodil naš dekan in kanonik vlč. gospod Pavel Žagar. Cerkevni pevci so se poslovili od svoje nekdanje tovarišice z dvema v srce segajočima žalosinkama, pri odprtem grobu pa naš dekan, ki je v lepem govoru naglašal vse čednosti, ki so dičile rajno. Vse je ihtelo, nobeno oko ni ostalo suho. Zapušča poleg žalujočih sorodnikov tri male otročiče. Naj ji bo lahka domača gruda, vsem ostalim pa naše iskreno sožalje!

Partinje v Slov. goricah. Kakor več drugih občin, tako je tudi našo doletelo, da sedaj moramo sami vzdrževati našo z velikanskimi napori in žrtvami zgrajeno novo cesto skozi sredino občine po dolini. Ta cesta veže dve banovinski cesti Sv. Lenart—Maribor ter Sv. Jurij—Sv. Jakob. Del te ceste v spodnjem delu blizu 1 km je v občini Zamarkova, ki jo istotako po graditvi mora sama vzdrževati, kar je dosedaj tudi hvalevredno storila. Celotna cesta meri nad 5 km ter spada občini Partinje približno 5 km. Bila je nadvse potrebna, ker je bil v

deževnih časih izvoz iz občine skoro nemo-goč. Priprava za ta veliki načrt se je začela že leta 1903 pod vodstvom takratnega občinskega tajnika, pozneje tudi župana, g. Jožefa Ferlinc. Čelotni občinski odbor, ki še deloma sedaj deluje, je bil enoglasno za to delo. Odstopili so zemljo vsi posestniki brezplačno, kar znači, da je ta cesta jako potrebna. Pred vojno smo zgotovili 2 km; prvega kar s kulom. Po vojni se je delo nadaljevalo pod županom Konradom Repa, ter ga je dokončal g. župan Franc Zorec. Ker se je gradila po predpisih okrajnih cest II. reda, smo dobivali znatne podpore od lenarškega okrajnega zastopa, enkrat tudi od mariborske oblasti. — Okrajni zastop, kakor tudi le eno leto trajajoči cestni odbor je podpiral tudi druge občine pri gradnji novih cest. Podpore za ceste pa so sedaj usahnile. Naš okraj je radi tega jako prizadet, posebej pa še občine, ki morajo vzdrževati že stare okrajne ceste ter napol novo zgrajene. Na nadaljnjo zgradbo brez podpor pa ni misliti. Naša občina se je pri tej gradnji tudi precej zadolžila. Brez podpor od strani sedanjega mariborskega cestnega odbora in banovine ne bo zmogla vzdrževanja, posebno v tej gospodarski krizi. Vsaka podpora nam bo dobrodošla, zato bo občina zopet trkala ter upamo, da ne bo zadela na povsem gluha ušesa.

Šmarje pri Jelšah. Zima se letos posebno zanima za nas. Nenavadno dolgo nas je že tlačila, tako, da je zaostalo skoraj vse pomladansko delo. Sredi aprila pa še vinogradi večinoma niso obrezani in kopati je skoraj še vse. Tudi šadonosniki še niso posnaženi in ne oves vsejan. Dobro so odrezali le tisti, ki so kopali v jeseni in orali v solčnih dneh letošnje zime. Zadnji petek popoldne nam je menda pač za slovo nametalo do 10 cm novega snega, četudi že kukavica poje in nam lastovke veselo čvrčijo. — Na belo nedeljo smo se poslovili od vpokojenega našega dolgoletnega priljubljenega srezkega načelnika, domačina g. dr. Herb. Kartina, ki ljubi naše tepe kraje in njihove dobre prebivalce. Njegov mesto je zavzel novi načelnik g. dr. Marš, katerega iskreno pozdravljamo z vročo željo, da se kmalu udomači in srečno vodi veliki in težavni okraj od Grobelna do Sotle in od Boča do daljnih Svetih gor in Planine. — Neizprosna smrt se je neusmiljeno ugnezdila v lepi Šafarjevi hiši na Bobovem. Lani je porinjala za gospodarstvo določenega sina Ivana, letos pa njegovo sestro Tilčko in mater Antonijo Vrbovšek. Pa ni ji še bilo zadosti. Na veliki petek je prišel iz Zagreba na svoj rojstni dom zadnji sin te hiše Jožef — umirat. Na Veliko soboto je bil spreviden za smrt, na velikonočno nedeljo pa so ga položili na mrtvaški oder. Bog daj njegovi duši večni mir, njegovi rojstni hiši pa trajno srečo in veliko blagoslova!

Dobova. Krajevna organizacija Rdečega križa v Dobovi je priredil dne 3. in 4. aprila v tukajšnji šoli čarobno mladinsko igro v štirih dejanjih »V kraljestvu ljubezni in dobrote«. Igrali so jo naši malčki od 4 do 9 let stari s tako sigurnostjo, da jim gre vsa čast.

Zaslужek viničarjev.

Viničar je sezonski delavec, ki nima dela ob vsakem času. Zimska brezposelnost vsako leto 4 do 5 mesecev, je tu stalna znanka. Koliko pravzaprav ima viničar zaposlitve in denarnega zaslužka, ugotovimo najlažje, ako se vzame v primerjavo en oral (56 arov), srednje močnega vinograda in število delovnih dni, potrebnih

za izvršitev posameznih opravil takega vinograda tekom enega leta. Naslednji podatki to prav nazorno dokazujejo: za rezitev je zaposlitev enega delavca potrebna 7 dni; za prvo kop v rahlejši zemlji 28 dni; druga kop 15 dni; vezati šparone 1 dan; pletev mladik 4 dni; vezanje mladik (skupno celoletno) 15 dni; škropiti (in galico nositi) štirikratno 20 dni; žvepljanje (večkratno skupaj) 2 dni; razno (gnojenje, jesenska, poletna kop itd.) 8 dni. Skupaj komaj v enem letu 102 delovna dneva.

Leto pa ima 365 dni in od teh pride viničar približno samo eno tretjino do svoje poklicne zaposlitve. Ker pa viničar navadno ne dela sam, ampak mu pri delu pomaga njegova žena, pride ta vsota delovnih dni na posameznega komaj 51 dni. Kjer pa so za delo še drugi člani viničarjeve družine (sinovi in hčere), tam pride le pri večjem vinogradu (4 do 6 oralo) na posamezno delovno osebo nekaj okoli sto delovnih dni v enem celem letu, ko imajo dobiti kaj denarnega zaslužka. Tam pa, kjer vinogradniki najemajo tudi druge delavce še zraven domačih viničarjevih, če vzamemo naše kmete vinogradnike, kjer se gotovo delo izvrši že v enem ali v dveh dnevih, tam bo taka viničarska družina zelo srečna, ako bo na leto mogla skupaj spraviti vsaj 20 do 30 delovnih dni, ki bi jih moral gospodar plačati z denarjem. Nekaj izjem bo že boljših in drugačnih, so pa tako silno redke, da se pri tisočih viničarskih družinah sploh tukaj ne morejo upoštevati. Zdaj pa denarni zaslužek, ki je tako zelo različen in malenkosten. Črez 10 dinarjev za celi dan dela in v večini to pri delavčevi hrani, presega malokje. Dejstvo je tudi, da vsi večji vinogradniki dajo navadno manjšo denarno plačo svojim viničarjem. V okolici Maribora in še v nekaterih krajih v Halozah je plača viničarjev tako nizka in ničeva, da znaša komaj 2, 3 ali 4 dinarje na dan. V primeri s predvojnimi zaslužkom se sedanji sploh ne more imenovati zaslužek, ampak le nekaka miloščina ali nagrada. Zaslužek pa je tak: Če se plača ta 102 delovna dneva po 10 Din, znaša tedaj zaslužek 1020 Din; po 9 Din znaša zaslužek 918 Din; po 8 Din znaša zaslužek 816 Din; po 7 Din znaša zaslužek 714 Din; po 6 Din znaša zaslužek 612 Din; po 5 Din znaša zaslužek 510 Din; po 4 Din znaša zaslužek 408 Din; po 3 Din znaša zaslužek 306 Din. Kar pa je akordnih plač, so še mnogo slabše, ker so največ samo zato akordne in viničarjem vsiljene, da so kot take še lažje mnogo manjše, kot one dnevne, ki smo jih tukaj navedli. Iz teh stvarnih podatkov se vidi, da je stanovanje, deputatna zemlja, travnišče, drva, tropine in sploh vse, kar gospodar viničarju nudi, tudi pijača dobro plačano in torej ni zastoj nikomur.

Namen tega pisanja je, da se javnosti prikaže, kako neznosne so že sedanje viničarske razmere in kako silna bi bila krivica, če bi se viničarjem ta sedanji in malenkosten zaslužek še znižal. Ne miloščina in podpore, bodisi v tem ali onem, ampak pravica, ta je po krščanskih načelih vedno na prvem mestu. Pravica poštenega plačila za delo! Kriza je ravno pri

Pri obledeli, sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutju, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni bolezni je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne »**Franz Josef grenčice**«. V zdravniški praksi se »**Franz Josef voda**« radi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. »**Franz Josefove grenčice**« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

viničarjih najhujša, nikjer tako, zato smo ravno mi viničarji najbolj upravičeni odločno se postaviti proti nameri, katera bi mogla sedanji položaj storiti še hujši. — Strokovna zveza viničarjev, Ljutomer.

Vprašanja in odgovori

S. A. Ormož. Kak je osebni naslov našega poslanika v Ameriki? — Ne vemo, pišite na Amerikanskega Slovenca, Chicago, Illinois 1849 W 22nd Street. Ti bodo že naprej dali.

J. M. v H. Kje doblim dovoljenje za točenje? — Pri financih.

I. J. v Š. Plačal sem tablico za hišo, pa se je izgubila, ali smem denar nazaj zahtevati? To se razume! Tudi občina mora vrniti neupravičene zneske, ako niste vi zakrivali izgube.

S. A. v K. Ali kot oče devetih otrok moram plačevati davek na poslovni promet? — Vložit na finančno direkcijo pritožbo, bodo že odgovorili!

S. S. v B. Kako se dobi polnoletnost? — Leta je treba kupiti. Pojdite na sodnijo, ki je varhinja, tam boste izvedeli vse potrebno. Advokata za to ne potrebujete. Koleki so predpisani.

I. T. v G. Ali doblim denar nazaj, ki sem ga vplačal v »Vzajemno pomoč« v Ljubljani? — Vprašajte tamkaj. Zdi se nam, da imajo komisarja, ki bo zadevo uredil, Koliko in kdaj boste dobili, pa nam ni znano.

K. M. v P. Ali sme davkarja zarubiti stružno klop mizarju? — Ker je oče že pred poldrugim letom odjavil obrt, je morda ta davek kak zaostanek. Zoper rubež se pa pritožite na davčno oblast! Povejte, da ste obrt odjavili!

J. R. v R. Ali moram plačati trošarino od vinskega mošta? — Pojdite na občino in pogledajte, če ima v proračunu davščino na vinski mošt, potem ste morali plačati, sicer pa je bil vinski mošt v splošnem prost trošarine.

L. J. v B. Ali mora mladoleten imeti kako dovoljenje za ženitev? — Da, dovoljenje staršev ali njih namestnikov.

B. Š. v G. Ali je moja pogodba veljavna? — Ne moremo na daljavo ugotoviti. Nesite jo kakemu odvetniku, brez tega te zamotane stvari ne boste razvozlati.

P. v Ž. Pred letom sem sprejel otroka in je oče plačeval zanj. Sedaj je oče brez službe, kdo naj skrbi za otroka? Občina, kjer je oče pristojen.

T. M. v G. Kje zamenjam nemške marke in po čem so? — Nemški denar marke zamenjajte v banki, ena marka je vredna 13.40 do 13.50 Din.

F. A. v Sv. T. Kje zamenjam trgovino z mešanim blagom, ali smem trgovati z deželnimi pridelki? — Sedaj morate itak prijaviti na novo svojo obrt tekom treh mesecev, vstavite tudi v to prošnjo, da ne bo nobene pomote pozneje.

NOVE KNJIGE.

Obrednik za cerkvenike. Nekaj teh zelo potrebnih knjig smo še dobili in jih dajemo s tem v prodajo. Cerkeniki ali mežnarji, kakor navadno pravimo, bodo v tej knjigi našli vse, kar za svojo službo v cerkvi potrebujejo. Tudi duhovnikom bo zelo olajšano, da ne bo treba sproti razlagati, kaj vse se naj za posamezne obrede pripravi. Knjiga obsega 140 strani in je vezana v celo platno. Stane Din 10.— in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Pavel Keller, Zima med gozdovi. Zelo lep roman iz kmetskega življenja. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane knjiga broširana Din 36.—, vezana Din 50.—.

ZA BIRMO!

dečje oblekce

moške obleke

95 120 140 160

190 220 240 260 280 320

ANTON MACUN

MARIBOR, Gosposka ulica 8-10.

Novice iz Jurkloštra.

Ali ste že slišali neutešljivi jok? Tak jok, kakor so ga zagnali otroci, mali in veliki otroci dobrega očeta Miha Dobrškega iz Blatnega vrha št. 20, ker jih je zapustil v 55 letu starosti. In kako žalostna je bila še le njegova 45 letna žena? Ni mogla več jokati. Solze so ji usahnile. Umrl je rajni prvi pomladanski dan, ki pa letos ni bil nič podoben spomladi, ampak veliko bolj najostrejši zimi. Bil je mož poštenjak, od vseh spoštovan. Bog daj, da bi ga tudi njegovih 9 otrok posnemalo v poštenosti in dobroti, da bodo pravi Dobrškei.

Kot prvega je letos v naši župniji nemila smrt pokosila najstarejšega moža Kranjc Janeza, po domače Švigelnja v Mrzlem polju v Grabnih. Dočakal je 88 spomladi. Umrl je v hudi zimi, dne 14. januarja. Kot mladenič se je udeležil avstrijske vojske z Italijani leta 1866 in pri tem zgubil v boju eno oko. Na stara leta pa mu je opešalo še drugo, da je bil revež zadnji čas popolnoma slep. Slabo se mu je godilo kot prevžitkarju na mali lastnini. Pa ni godrnjal. Z vsem je bil zadovoljen. Užival je tudi malo pokojnino, ki jo je pa zadnja tri leta zgubil. Je menda že predolgo živel.

Koj za njim je pa smrt vzela v roko puško namesto kose, pa je pomerila s smrtonosnim prožjem na pridnega Flisovega Lojzeka iz Lajnovec, šolarčka 1. razreda. Davica ga je res zadavila. Ni se bal umreti. Njegova teta mu je obljubila pisanke za Veliko noč, ako ozdravi. Pa ji je odgovoril: »Jih bom pa v nebesih dobil.« In res je že šel k Bogu in Mariji po nje. Staršem in šolarčkom in učiteljem je žal po njem.

Potem pa se je smrt še dalje zadržala v naši župniji in vzela starega Janeza Kokove, dolgoletnega hlapca pri Kragelnu na Prevolji, potem komaj dva dni staro dete Hilde Zalo-

karjeve. Za njim je zamahnila s koso po 72 let starem Kladnik Mihju, po domače Kontrolorju, ki je več let tolkel kamen za cestni grušč pri srednjem mostu. Nekateri so ga tudi zavarovali za posmrtnino. Pa jim je prezigodaj umrl in posmrtnina je šla po vodi. Ali bo že sita smrti? Še ne. Segla je še po treh ženah v dobi treh dni. Umrla je tisti dan februarja, ki ga tri leta ne bo več, 66 let stara Hribska mati, Zorko Marija. Drugi dan, dne 1. marca, pa 71 let stara Liza Povalej iz Dežnega, mati več hčera, ki so poročene v Ljubljani. Tretji dan pa je segla neizprosna smrt v drugo stran fare s svojo dolgo, koščeno roko in ugrabila zopet družinsko mater, 55 let staro Zdove Ano, po domače Žefranko iz Epihovca, kjer bo stari sneg morda dočakal že novega, toliko ga je burja nanese la po grabah. Potem so pa odnesli še angeljčki na svojih perotih dušco 16 mesecev starega Matevžovega Stanka iz Spodnjega Voluša v večno nebeško spomlad. Na zemlji si je pač letos ni upal dočakati.

Tako jih je že deset po navadni poti romalo na drug svet. Za enajstega se je pa kruta smrt pošlužila modernega sredstva elektrike, in je ubila 17 letnega pridnega Šmidovega hlapca Kanderfer Jožeta, doma iz Pilštajna. Šel je 1. aprila po južini v mlin, kjer je motor za elektriko, da bi predejal transmisijo za pogon slamoreznice. Pa ga je zgrabila transmisija in ga vrtela in butala z njim ob betonski tlak, da je siromašek takoj izdihnil. Vsem se je smilil vesel, dobri mladenič, ki je še malo prej bil pri spovedi za veliko noč.

Kmalu bi bila pa nenasitna smrt še enkrat posegla v vrste naših ljubih faranov na belo nedeljo zvečer, ko so se z graščinskim avtom peljali od igre iz Rimskih toplic proti Jurkloštru in je v megli avto zdrknil proti narasli, globoki Savinji. Le dva metra pred vo-

do da je šofer Zelinka ustavil. Bog nas varuj nagle, preprevidene smrti.

Redni občni zbor Kmetijske zadruge v Spod.

Polškavi, r. z. z o. z., se vrši v nedeljo, dne 24. aprila 1932 ob 14. uri v občinski dvorani na Spod. Polškavi s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem sedmem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1931. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Pripomba: Ako bi občni zbor ob določenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepal brezpogojno. Načelstvo. 534

Vajenca, močnega in zdravega samo iz Maribora ali bližnje okolice, da bo lahko stanoval doma, sprejme »Kristal« v Mariboru, Koroška cesta. 530

Vsi, ki skrivate denar doma, naročite si železno domačo blagajno, da vam denar ne zgori ali vam ga tat ne ukrade. Pišite po ofert na Schell in drug, Maribor, Koroška cesta. 531

Singer šivalni stroj se poceni proda. Specialna Mehanična delavnica Rudolf Draksler, Vetrinjska ulica 11, Maribor. 529

Čepljeno trsje in okoreninjene divjake ima Anton Turin, Modraže, p. Studenice pri Poljčanah. 477

Posojilnica v Slatini vabi svoje zadrugnike na redni letni občni zbor v nedeljo, dne 24. aprila 1932 v Društvenem domu pri Sv. Križu ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1931. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako ta občni zbor ne bo sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih zadrugnikov. — Načelstvo. 533

Medvedek.

(Povest v slikah.)



9. Jera zahteva Miškov aeroplan.

Nad visokim drevjem jezdi čarovnica Jera na metli. Pri ježi po zraku je kričala neprestano: »Ti, Miško, sedaj mi prideš v pest!« Veverica, ki je sedela na vrhu drevesa, je opazila čarovnico Jero in slišala, kako omenja Miška. Takoj je znala, da gre Mišku za glavo.



10. Veverica obvesti Miška.

Veverica skoči takoj z drevesa in poišče Miškove prijatelje. Najprej sreča dva brata: »Hudo je,« odgovori veverica in jima zaupa, kaj je videla ter slišala. »Takoj se podajta na pot ter obvestita Miška, naj se ne upa daleč od hiše, ker ga zasleduje čarovnica Jera. (Dalie sledi.)

Lanski izumi.

Iz Nemčije poročajo, da je bilo lani prijavljenih 70.000, dovoljenih pa 20.000 patentov. Med njimi je tudi patent za dežnik s svetilno napravo, patent za palice s kadičnim priborom, patent za pisalni stroj, ki reproducira človeško pisavo, patent za blaga, ki se dado ogrevati z elektriko, patent za svetilko s hladilnikom, patent za balon na tračnicah, patent za zvočni molitvenik, patent za pištolo proti dozdevni smrti itd. itd. 300 zaprosenih patentov se nanaša na gumbice za ovratnike, otroške zibelke in podobne reči.

Ofer, 2—3 pošteni, pridni ljudje se sprejmejo kot poljedelski delavci takoj pod dobrimi pogoji. Dol. Počehova 17, Košaki, Maribor. 488

Prikrojevalni tečaj. V Mariboru se bo vršil prikrojevalni tečaj za dame in gospode, katerega bo vodil strokovni učitelj banske uprave iz Ljubljane. Kdor se hoče udeležiti, se naj prijavi zadrugi krojačev v Mariboru. 526

Organist, ki želi službo spremeniti ali zamenjati, naj se javi na upravo lista. 512

Knuplež Ivan, ekonom pri Sv. Jakobu v Slov. goricah proda par tisoč jabolčnih divjakov, komad po 20 para ter 200 visokodebelnih jablan sortimentnih vrst po Din 6.— komad. 527

Sprejem kolarskega vajenca. Anton Stern, kolar, Rače. 508

Vabilo na 33. redni občni zbor Posojilnice v Križevcih, r. z. z. n. z., ki se bo vršil dne 1. maja tega leta ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1931. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Volitev enega člana načelstva po umrlem Vidu Magdiču. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti. Ako ob določen uri ne bo navzočih zadostno število udov, se bo pol ure pozneje sklepalo pri vsakem številu navzočih. Križevci, dne 7. aprila 1932. 499

Nagrobne spomenike iz marmorja in umetnega kamna in druga dela izvršuje po zelo ugodnih cenah, tudi na mesečne obroke, se priporoča: F. Koban, Rače-Fram T. št. 6. 449

Lepo stanovanje na deželi se odda starejšim mirnim zakoncem. Naslov v upravi lista. 509

Stavbena parcela je na prodaj pri Sv. Petru niže Maribora čisto blizu farne cerkve. Parcela obsega 5 do 6 arov. Naslov pove uprava lista. 503

Vabilo na XXI. redni občni zbor Živnorske zadruge za Tolski vrh in okolico, r. z. z. o. z., ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. aprila 1932 ob 13. uri v gostilni g. Antona Kadiš na Dobrovi s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1931. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. Ako bi občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen vrši se pol ure pozneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. — Odbor. 516

Sadno drevje, prvovrstno, jabolke in hruške najboljših sort, dobro ukoreninjene in divjake jabolkove se dobi v Mariboru, Vetrinjska ulica 22, v dvorišču pri I. Golob. 521

Posestvi na Sp. Bregu pri Ptuj, pet minut od postaje. Hajdin, tri in pol johe, hiša zidana, z opeko krita na prodaj. Vprašati pri Ignacu Muzek na Bregu. 522

Prodaj mlin. Radi izselitve prodaj mlin, njivo, sadonosnik; vrt, zidano hišo po ugodni ceni. Terezija Komac, Gorica 51, p. Pragersko. 520

Kmečko deklo, katera zna kuhati in opravljati vsa hišna in vrtna dela, se sprejme k samostojnemu gospodu na posestvo. Ponudbe pod »zdrava in poštena« na upravo Slov. gospodarja. 523

Kovaški vajenec se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Franc Kac, Cigonca, p. Slov. Bistrica. 518

Kunce, štiri mesece stare, čestokrvne pasme čintilla, prodaj. Franc Dobrovec, Brdo št. 7, Šmartno ob Dreti. 511

Čevljarski vajenec, priden in pošten, se sprejme na deželo. Martin Drobne, čevljarski mojster, Ciringa št. 1 (Strassenhof), pošta Zg. Sv. Kungota pri Mariboru. 510

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice v Sv. Štefanu, ki se vrši 1. maja tega leta ob 15. uri pri g. Fr. Pungershek. Dnevni red: Poročilo načelstva in tajnika. Računski zaključek za leto 1931. Delna volitev nadzorstva. Slučajnosti. 507

Na prodaj posestvo, pol ure od Maribora, hiša, vinograd, sadonosnik in gozd. Približno 5 do 6 oralov. Naslov v upravi. 505

Ugodno kupite

raznovrstne ostanke po Din 6.—, 7.—, 8.— meter. Za birmance, žene in neveste dobro in poceni v Trpin-ovem bazarju

Maribor Vetrinjska 15 Maribor.

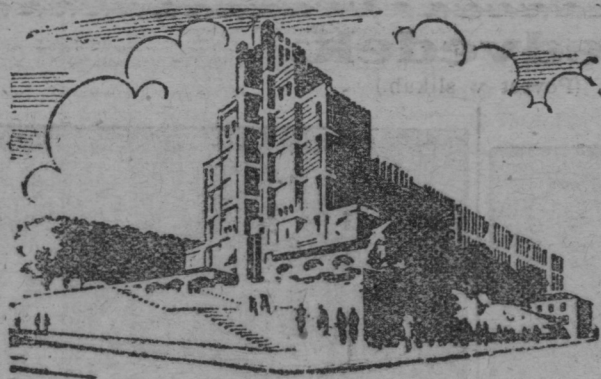
Hranilnica in posojilnica na Gornji Polskavi vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil dne 17. aprila ob 2. uri popoldne v posojilnični pisarni. Dnevni red: Čitanje revizijskega poročila iz leta 1930. 2. Pregled in odobritev računskega zaključka za leto 1931. 3. Podatki o garancijskih vlogah. 5. Slučajnosti. Ako ob določen uri občni zbor ne bo sklepčen, se vrši eno uro pozneje drug občni zbor ne glede na število navzočih članov. 528

S kuپovanjem srečk za zgradbo katedrale

Dobrodelnega društva Sv. Vincencija v Beogradu se najlažje omili brezposelnosti

Na poziv pariškega kardinala, ki je predlagal gradnjo cerkva, da bi se omejila brezposelnost, zbrano je v Parizu toliko denarja, da se je moglo v času 4 mesecev prirediti z gradnjo 32 novih cerkva. (Iz pariških dnevnikov.)

Pesnemajte ta plemeniti vzgled, ker edino popoln uspeh loterijskega podjetja lahko omogoči visoki cilj za zgradbo katedrale in istočasno nudi stotinam trajno možnost zaposlenja!



Male vloge:	Dvojná srečka	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$
	Din 200.—	100.—	50.—	25.—

vsakomur omogočajo, da si nabavi srečko, a ogromni so dobitki: 2 × Din 2.500.000.—, 2 × Din 500.000.—, 10 × Din 1.00.000.—, 100 × Din 10.000.—. bodo bogato nagradili plemenitost Vaše žrtve!

!!! ŽREBANJE: 1. MAJA 1932 !!!

Srečke prodajajo:

vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove i. t. d.
Glavna uprava: **Beograd**,
Ulica Jovana Ristića 20.

Prodajna podružnica: **Zagreb**,
Tvrtkova ulica 5.



Prava tolažba za živčno bolne!

je moje ravnokar izišlo razjasnenje; V njem se obravnavajo dolgoletne izkušnje o vzroku, nastanku in zdravljenju živčno bolnih. Ta evangelijski zdravja pošljemo vsakemu

povsem brezplačno

ki pismeno zahteva od spodnjega naslova. Tisočera zahvalna pisma dokazujejo o stvarnem uspehu v dobrobit trpečega človeštva. Kdor pripada k tej

veliki množini živčno bolnih

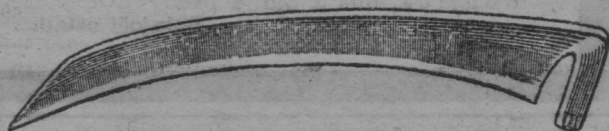
kdor trpi na raztresenosti, tesnobnem čutu, slabemu spominu, nervoznemu glavobolu, nespečnosti, pokvarjenemu želodcu, preveliki občutljivosti, bolečinah v udih, splošni ali delni telesni slabosti, ali pa na drugih neštetihi pojavih

naj zahteva mojo knjižico tolažbe.

Kdor jo pazljivo prečita, bo prišel do mirnega prepričanja, da je pot do zdravja in veselja do življenja popolnoma enostavna. — Ne čakajte in pišite še danes!

Nabiralno mesto pošte:

**Ernst Pasternack, Berlin SO.
Michaelkirchplatz Nr. 13., Abt. 90.**



Najboljša kosa

„Vulkan“ in „Pohorka“

Veletrgovina z železnin

**Pinter & Lenard
Maribor**

Oglasujte v „Slov. Gospodarju“!

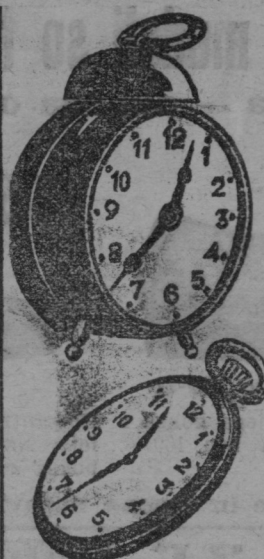
Proda ali pa se da v najem pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji posestvo v Bišu — v izmeri do 20 oralov — ob okrajni cesti, 15 minut od cerkve, šole in pošte. Domačije arondirano 3 orale, lepi sadonosnik, gozdi, njive in travniki, po potrebi tudi vinograd. Poslopja zidana in z opeko krita. Primerno za mlade energične zakonke. Vpraša se Biš, hiš. št. 21. 494

Oira z najmanj 4 delavnimi člani brez malih otrok in hlapca h konjem, oženjenega, sprejememo. Nastop takoj. Uprava veleposestva J. Orniga, Št. Janž na Drav. polju. 496

Sprejme se takoj priden in pošten ter močen učenec za pekarno. Hrana in stanovanje ter tudi obleka v hiši. Josip Prekopec, pekar, Sv. Jurij ob južni železnici. 497

Urarski vajenec se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. M. Ilger & sin, Maribor, Gosposka ul. 15. 501

Inserirajte!



Zelo zadovoljni

bodete z uro, katero kupite v trg. domu Stermecki, ker ta bo dobra in poceni. **Pišite še danes po novi, veliki, ilustrirani cenik!** Nikel anker remontoar 40 Din, remontoar graviran 53 Din, tula posrebrena 120 Din, zapestna ura 91 Din, budilke 30, 45, 60 Din, stenske ure 62, 130, 140 Din, stenske ure s kukavico 180, 260 Din.

**Trgovski dom
STERMECKI
Celje št. 24.**

Cenik zastoj!

ZAHVALA.

Umrila nam je dne 31. marca v 33. letu starosti iskreno ljubljena

Marija Urleb, roj. Lebič.

Pokopali smo jo v soboto, dne 2. aprila na domačem pokopališču v Novicerkvi pri Celju.

Prisrčna hvala vsem, ki ste nas v teh bridkih urah tolažili in z nami sočustvovali. Hvala vsem, ki ste blagopokojno v boleznih obiskovali in ji tako ljubeznivo stregli. Hvala vsem, ki ste jo prihajali kropiti ter jo v tako obilnem številu spremili do groba. Hvala za cvetlice in vence. Zahvaljujemo se prav posebno preč. g. kanoniku in dekanu Pavlu Žagar za globoko tolažilne besede ob grobu, pevskega zboru pa za ganljive žalostinke. Srčna hvala tudi vsem onim, ki so zanjo darovali svoje molitve. Bog vsem stotero povrni!

Novacerkev, dne 3. aprila 1932.

498

Žalujoči ostali.



Moški polčevlji, boks, trapežni Din 120.—, 128.—

Moški polčevlji, najfinejši boks, eleg. Din 155.—, 165.—

Klobuki oiroški Din 28.—, 38.—

Klobuki moški Din 52.—, 62.—, 75.—

Velika izbira oblek, perila, kravat, dežnikov, nogavic i. t. d. najceneje in solidno pri

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Naši pomladanski modeli so to kar vi - zahtevate!

Dobra kvaliteta — okusna oblika — nizke cene.

Bata

99.-



Vrsta 1937-22

169.-



Vrsta 6637-21

229.-



Vrsta 7637-59

Čevlji iz črnega ali rjavega telečjega boksa z gumijastimi podplati. Preje cena Din 169.—, sedaj samo Din 99.—.

Elegantni moški čevlji za izprehod in za izlete. Napravili smo jih iz rjavega telečjega boksa z močnim usnjatim podplatom.

Elegantni moški čevlji iz črnega boksa z okusno perforacijo. To vrsto imamo tudi v mahagonovi ali rjavi barvi za isto ceno.

Pri nas dobite dobre in cenene nogavice. Volnene nogavice Din 5.—, flor in bombaževe Din 10.—.

TRAVERZE

cement, betonsko železo, žičnike in druge stavbne potrebščine nudi po ugodnih cenah trgovina z železnino

Brenčič Anton, Ptuj,

Na drobno!

485

Na debelo!

Pozivi!

Kmetje, vrtnarji in gospodinje

Pozor!

Ako rabite za svoje vrtove, travnike in polja zdrava in visokokaljiva

semena

blagovolite se obrniti z zaupanjem na staro-znano tvrdko

366

M. BERDAJS, MARIBOR, TRG SVOBODE.

Za birmo

gotove obleke in blago po posebno nizkih cenah v veliki izbiri dobite le v manufakturni trgovini

I. Preac, Maribor, Glavni trg 13.

Cepljene trte, eno- in dveletne, na različnih podlagah po zelo znižani ceni, nudi I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptuj. Zahtevajte cenik.

1718

Enovprežni voz se prodaja. Soba se odda. Vojašniška 3, Maribor.

482

Naročite za fante,

ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladeniče in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din. Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

ZAHVALA.

Povodom bridke izgube našega dobrega očeta, brata, strica, zeta, botra in sorodnika

Jožefa Plankl

posestnika in čevljarskega mojstra v Blatu

izrekamo iskreno zahvalo vsem za obiske, posrežbo in tolažbo za časa njegove mučne bolezni in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zlasti se zahvaljujemo mil. g. arhidijakonu in asistenci za vodstvo pogreba in govor ob odprtem grobu, ravnotako tudi moškemu zboru za ginljive nagrobnice.

Posebej še izrekamo našo zahvalo požarni brambini in godbi ter vsem, ki so darovali krasne vence ali na kakršenkoli način pripomogli k tako častnemu spremstvu na zadnji poti pokojnega.

Konjice, dne 5. aprila 1932.

Zalujotli ostali.

Večjo množino prvovrstnih jabolčnih divjakov po 35 para komad ima v zalogi J. Prelog, Desnjak, Ljutomer.

524

Učenec se sprejme v trgovini stekla in porcelana. Ivan Kovačič, Maribor, Koroška cesta 10.

525

Majer s 4 delavskimi močmi se sprejme, Jarenina 39.

515

Išče se Fiderik Bračič, mlinar, Sv. Marjeta ob Pesnici 41.

514

Vabilo na redni letni občni zbor Posojilnice v Gornji Radgoni, registrirane zadruge z neomejeno zavezo, kateri se bo vršil v nedeljo, dne 24. aprila 1932 ob pol 8. uri zjutraj v posojilniški dvorani. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Odobritev računskega zaključka za 40. upravno leto 1931. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Predavanja. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se eno uro kasneje na istem kraju in z istim sporedom drugi obč. zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov. 519

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Redni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.